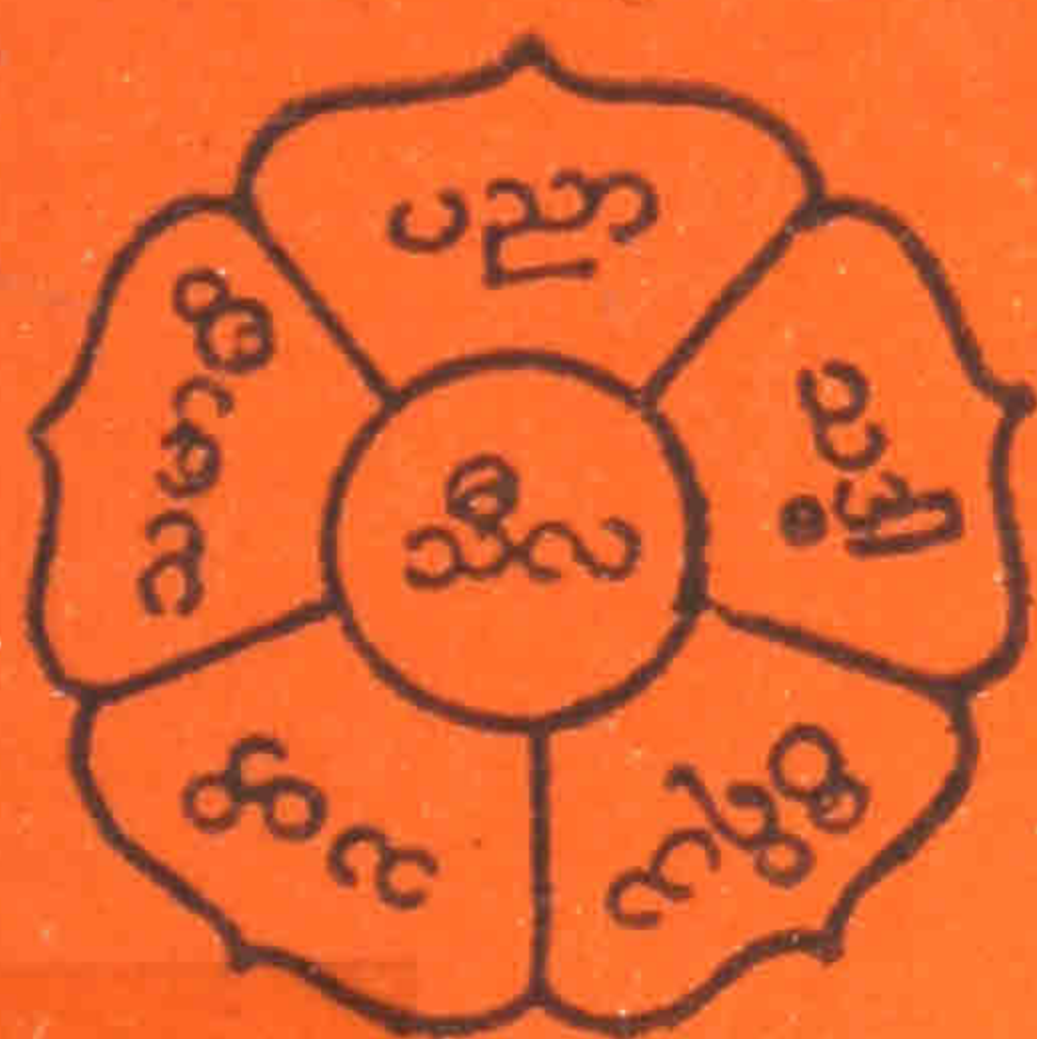

ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော်
မေး၍
သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး
ဖြေသည်

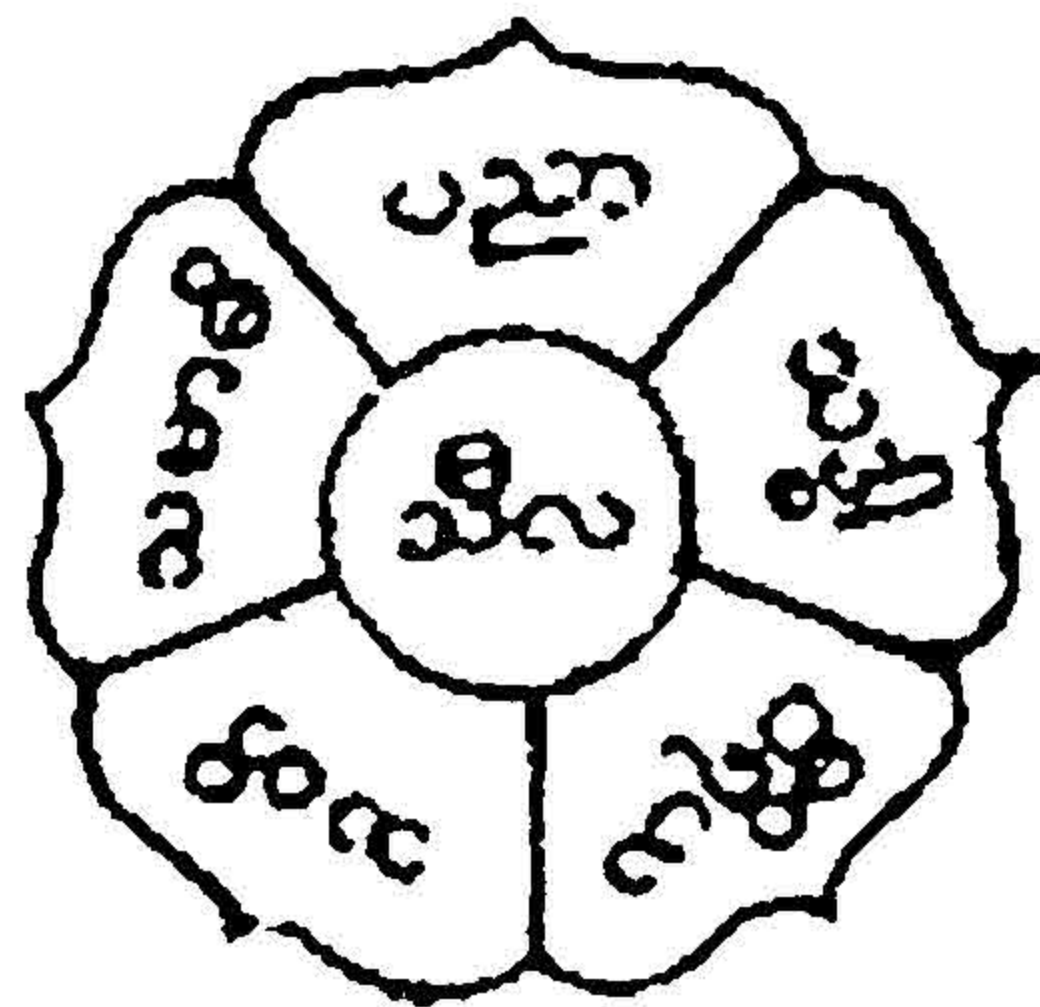
သာမဏေကျော်
စုစည်းပူဇော်သည်

သာသနာ့နှစ်-၂၅၃၀

မြန်မာနှစ်-၁၃၅၆

ခရစ်နှစ်-၁၉၉၄

ရွှေဘောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်
မေး၍
သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး
ဖြေသည်

သာမဏေကျော်
စုစည်းပူဇော်သည်

သာသနာနှစ် - ၂၅၄၀ မြန်မာနှစ် - ၁၃၅၈ ခရစ်နှစ် - ၁၉၉၆

စာမူခွင့်ပြုချက် အမှတ် . . ၈၈ / ၉၅ (၁၁)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက် . . ၃၉ / ၉၅ (၁၁)

အကြိမ် . . . ဒုတိယအကြိမ်

အုပ်ရေ . . . ၂၀၀၀၊

တန်ဖိုး . . . ဓမ္မဒါန၊

ခုနှစ် . . . ၁၉၉၅- ၉၆ နိုဝင်ဘာလ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးမြသောင်း၊ ကင်းလွင့်ခွင့် (၂၈)
ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့၊
ပဏ္ဍိတာရာမ
ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ
ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ကဏ္ဍစာသားနှင့် မျက်နှာဖုံး ပုံနှိပ်သူ -
ဦးဇော်ဝင်း (၈၁၄၈၅)
ဟံသာပတိပုံနှိပ်တိုက်
၃၄၉၊ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း၊
ရန်ကုန်မြို့။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးနှင့် ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော်	၁
၂။	မွေးလွန်းသည့် ပန်း	၉
၃။	ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍ သပြေကန် ဆရာတော် ဖြေသည်	၁၇
၄။	သက်သတ်လွတ် စားခြင်းသာ မြတ်သလော	၂၁
၅။	မာဂဏ္ဍီ၏ မိဘနှစ်ပါးကို တရားထူး ရစေသည့် တရားသည် သမီးမာဂဏ္ဍီ အဖို့မူ အဘယ့်ကြောင့် ဒေါပွစရာ ဖြစ်ရပါသနည်း	၂၆
၆။	အရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ် နန္ဒောပနန္ဒနဂါး မင်းကို နိုင်နင်းဆုံးမရာ၌ အရှင်မောဂ္ဂလာန် မှာ အပြစ်ရှိ - မရှိ	၃၁
၇။	သီဟသေနာပတိနှင့် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သံသယ	၃၄
၈။	မိဂါရ သူဌေးက ဝိသာခါနို့ကို စို့ - မစို့	၃၉
၉။	ဝိသာခါကို ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသည် ဆိုသော စကားတစ်ရပ်ကို စိစစ်ချက်	၄၃
၁၀။	နိုင်ငံခြား ရဟန်းတော်များနှင့် ဒေါ်လာကိစ္စ	၄၈
၁၁။	သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးနှင့် ဩစတြေးလျမှ အရှင်ပညာသာမိ	၆၇

သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးဖြေသည်

သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး

နှင့်

ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော်

သပြေကန် ပရိတ်ကြီးနိဿယသစ်ကို ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့သော ပုဇွန်တောင်ရွှေကျင် ကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ကြီး အရှင် ဝါသေဋ္ဌဘိဝံသကို ပဏ္ဍိတာရာမ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ ရိပ်သာ ဆရာတော် အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသသည် ပြည်ပသို့ ဓမ္မဂုဏ်ရည်ပြ ဓမ္မဒူတခရီး ကြွခါနီးအချိန်နှင့် ထိုခရီးမှ ပြန်ကြွလာရာအချိန်တို့၌ ဖူးမြော်ကန်တော့ခြင်း သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး၏ ကျန်းမာရေး အတွက် လိုအပ်ရာရာ ဆေးပစ္စည်းများနှင့် အခြားလိုအပ်ရာရာ ပစ္စည်းများကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်း၊ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ မေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်း၊ ပိဋကတ်တော်လာ သိလိုသည့် ခက်ဆစ် အကြောင်းအရာများ မေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး အကြောင်းကို စာရေး ဆရာတို့ ရေးသားထားသည့် စာပေ၊ ဆောင်းပါး စသည်တို့ကို

၂ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ဖတ်ရှုရသဖြင့် သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးအကြောင်း သိတန်သလောက် သိရပါ၏။

ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်သည် သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး၏ စာအရေးအသား ညက်ညောကြောင်း၊ အယူအဆ၊ အတွေးအခေါ်၊ အဆုံးအဖြတ် ရှင်းလင်းပြတ်သား၍ အတုယူဖွယ် ကောင်းကြောင်း၊ စာအရေးအသားမှာ ခေတ်မီ၍ ကောင်းမွန်ကြောင်း စသည်ကို ဤဆောင်းပါးရေးသားသူအား ပြောပြသည်ကို မှတ်သား ခဲ့ဖူးပါ၏။ အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာ တော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ မင်္ဂလာအမြုတေစာအုပ်ကို ရေးသားသည့် မလှိုင်ကံကြီးဆရာတော် ကာဗျဝိဒ္ဓ အရှင်စန္ဒဇောတိနှင့် ဤသပြေကန်ဆရာတော်တို့၏ စာ ရေးသားပုံတို့မှာ သူနည်းသူဟန်နှင့် တစ်မျိုးစီ ကောင်းကြကြောင်း ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်က မိန့်ကြားသည်ကို နာယူဖူးပါ၏။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်မှာ ဤဆောင်းပါးရေးသူ၏ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဖြစ်၍ ဆရာတော်၏ စာအရေးအသားကောင်းမှုကို နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ရပါ၏။ မလှိုင်ကံကြီးဆရာတော်၏ စာ အရေးအသားကို မင်္ဂလာအမြုတေစာအုပ် ဖတ်ရသောအခါ ခေတ်မီမှု၊ ရှင်းလင်းမှု ရှိသည်ကို သိခွင့် ရခဲ့ပါ၏။ သပြေကန်ဆရာတော်၏

စာအရေးအသား ကျွမ်းကျင်မှုကို ကျေးဇူးရှင် ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့
ရိပ်သာ ဆရာတော်၏ မိန့်ကြားချက်ဖြင့်ပင် လေးစားမြတ်နိုးနှင့်ပါ၏။

ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်က ပြဿနာ
(၇) ချက် မေး၍ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးက စာဖြင့် ရေး၍
ဖြေထားအပ်သော အဖြေများကို ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ
ဆရာတော်က တပည့်ရဟန်းငယ်တို့ကို ဖတ်ရှုစေ၍ မှတ်သားစေသဖြင့်
သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး၏ ပိဋကတ်ကျွမ်းကျင်မှု၊ အယူအဆ
အတွေးအခေါ် ရှင်းလင်းပြတ်သားမှု၊ စာအရေးအသား ညက်ညော
မှုတို့ကို သိရှိကြည်ညိုခဲ့ရပါသည်။

အဖြေပေးထားအပ်သော ထိုမေးခွန်း (၇) ချက်မှာ-

- (၁) သက်သတ်လွတ်စားခြင်းသာ မြတ်သလော။
- (၂) မာဂဏ္ဍီ၏ မိဘနှစ်ပါးကို တရားထူးရစေသည့် တရားသည်
သမီး မာဂဏ္ဍီအဖို့မူ အဘယ့်ကြောင့် ဒေါပွစရာ ဖြစ်ရပါသနည်း။
- (၃) အရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်က နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်းကို
နှိမ်နင်းဆုံးမရာ၌ အပြစ်ရှိ-မရှိ။
- (၄) သောတာပန်ဖြစ်ပြီးနောက်လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတာဝန်ကို
ထမ်းဆောင်လျက်ပင်ရှိနေသော သီဟမှာ ပါဏာတိပါတ
ကင်းနိုင်ပါသလော။

၄ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

(၅) မိဂါရသူဌေးက ချွေးမဝိသာခါ၏ နို့ကို စို့-မစို့။

(၆) ‘ကာမဂုဏ် မှီဝဲစဉ်မှာပင် ငါဘုရားကို မမေ့နဲ့ဟု ဝိသာခါအား ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသည်’ ဟု ဆိုရာ ထိုအဆို မှန်-မမှန်။

(၇) နိုင်ငံခြားသား ရဟန်းတော်များနှင့် ဒေါ်လာကိစ္စတို့ ဖြစ်ပါ၏။

သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး၏ ပရိတ်ကြီးနိဿယသစ်သည် နာမည်ကြီးလှ၏။ သို့သော် ဤဆောင်းပါးရေးသူ စေ့စေ့ငုငု မဖတ်ရှု ရသေးမီက နာမည်ကြီးရခြင်း၏ အကြောင်းကို ကောင်း ကောင်း မသိလှ။ စေ့စေ့ငုငုဖတ်ရှုမိသောအခါ၌မူကားသပြေကန်ဆရာတော်ကြီး ကို ယခင်က လေးစားသည်ထက် ပို၍လေးစားမိပါ၏။ ကျေးဇူးရှင် ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော် မိန့်ကြားအပ်သော စကားတို့ကိုလည်း ပို၍ နားလည်သဘောပေါက်လာပါ၏။ ‘စာရေး နည်း အတုယူ’ ဟု တိုက်တွန်းအပ်ခဲ့သော စကားသည် ပို၍ လေးနက် လာပါ၏။ တကယ်ပင် အတုယူဖွယ် ကောင်းပါ၏။

ဆရာတော်ကြီးသည် အနေအထိုင် အပြောအဆိုညက် သလောက် စာအရေးအသားကား သွက်လက်၏။ ထက်မြက်၏။ တက်ကြွ၏။ ခေတ်မီ၏။ ပိဋကဗဟုသုတ၊ ဘာသန္တရဗဟုသုတ စုံလင်လှပေ၏။ ဤစာရေးသူ ဉာဏ်မီသမျှဖြင့် ဤသို့သုံးသပ်မိပါ၏။

ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်သည် တပည့်

ရဟန်းပရိသတ်၊ သိက္ခာရှင် (သီလရှင်) ပရိသတ်၊ အမျိုးသား-
 အမျိုးသမီး ယောဂီ ပရိသတ်တို့နှင့်အတူ ၁၃၅၄-ခု တပို့တွဲ လပြည့်
 ကျော် (၈) ရက်၊ (၁၅.၂.၉၃) နေ့က ညနေ (၄) နာရီခွဲအချိန်တွင်
 သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးကို ဖူးမြော်ကန်တော့သွားခဲ့ပြန်ပါ၏။
 ဤတစ်ကြိမ်ကား မလေးရှား၊ စင်္ကာပူ၊ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံတို့သို့
 (၃) လကြာ ဓမ္မဂုဏ်ရည်ပြ ဓမ္မဒူတခရီးမှ အပြန် သွားရောက်
 ကန်တော့ခဲ့သည့် အကြိမ် ဖြစ်ပါ၏။ ဤတစ်ကြိမ်တွင် သပြေကန်
 ဆရာတော်ကြီး၏ မျက်နှာတော်မှာ ပို၍ လန်းဆန်း နေပါ၏။ ပို၍
 စိုပြေနေပါ၏။ ကျန်းမာရေးပို၍ ကောင်းနေပုံပေါ်ပါ၏။ သပြေကန်
 ဆရာတော်ကြီးထံ ရဟန်းငယ် ဘဝက အထက်တန်း စာပေလေ့လာ
 နည်း ခံယူဖူးသည့် ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်နှင့်
 သူ၏တပည့်အပေါင်းတို့က ဩကာသဖြင့် ကန်တော့ကြသောအခါ
 ဆရာတော်ကြီးက ဆုပေးပါသည်။

ထို့နောက် ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော်က
 ဝိနည်းနှင့် စပ်သည့် မေးခွန်းတစ်ခု ကို သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးအား
 မေးပါ၏။ ကျမ်းဂန် အကိုးအကားနှင့်တကွ သပြေကန်ဆရာတော်
 ကြီး၏ အဖြေကို လိုလားကြောင်း လျှောက်ထားပါ၏။

‘အသက်ကြီးလာတော့ မေ့လာတယ်၊ ဆွမ်းစားပင့်ထားလို့

၆ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ဒိုင်ယာရီမှာ ညက ရေးမှတ် ထားပေမယ့် မနက်ရောက်တော့ မေ့သွားတယ်’ ဟု ဆရာတော်ကြီး၏ မိန့်ကြားသံကို နာကြားရသောအခါ ‘အသက်ကြီးလာရင် ရုပ်ခန္ဓာ ယိုယွင်းလာသည်နှင့်အမျှ သတိလည်း ယိုယွင်းလာတတ်ပါတကား’ ဟု စဉ်းစားဂိပါ၏။ ကပ္ပိယကာရကတို့က လှူဖွယ်ပစ္စည်းများကို ဆက်ကပ်ရာတွင် ဆရာတော်ကြီးက ဝိနည်းနှင့်အညီ အကပ်ခံထိုက်သည်ကိုသာ အကပ်ခံ၍ အကပ်မခံထိုက်သည်ကိုမူ မကပ်စေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဝိနည်းကို အသေးအမွှားလေးမှအစ လေးစားလိုက်နာသော ဆရာတော်ကြီးဟု ယခင်က ကြားရုံသာ ကြားခဲ့ဖူးရာ ယခုအခါမူ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ခဲ့ရပါ၏။ တပည့်ဖြစ်ဖူးသည့် ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော်ကိုပင် ‘ဆရာတော်’ ဟူသော အသုံးအနှုန်းဖြင့် သုံးနှုန်းပြောဆိုသည်ကို ကြားသိရသောအခါ ဆရာတော်ကြီး၏ မာန်မာန မရှိပုံ၊ ဝါငယ်သူကိုပင် လေးစားပုံတို့ကို ကြည်ညိုရပါ၏။ စကားကို အကျယ်ကြီး မပြော၊ တိုးတိုးသာသာ ပြောဆိုတော်မူ၏။ ညင်ညင်သာသာ မိန့်တော်မူ၏။ ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးရာ အခန်းထဲမှ ဧည့်ခန်းသို့ ကြွလာပုံ၊ ကုလားထိုင်ပေါ်ထိုင်တော်မူပုံ၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းသော မျက်နှာရှိပုံ၊ ဖြေးညှင်း ညင်သာစွာ လှုပ်ရှားပုံ၊ ထန်းရွက်ယပ်တောင်ကို ကိုင်လျက် ပြုံးချည်တစ်ခါ တည်ချည်

တစ်လှည့်ဖြင့် ဆရာတပည့်တို့ ပွင့်လင်းရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံကြပုံ၊
မေးပုံ၊ ဖြေပုံတို့ကို မြင်တွေ့ရ၍ ကြည်ညို သဒ္ဒါပွားရပါသည်။

လာရောက်ကန်တော့ကြသည့် ပရိသတ်တို့တွင် ဗုဒ္ဓစာပေ
သင်ယူနေကြသည့် နီပေါမှ သိက္ခာရှင် (သီလရှင်) (၃) ပါးနှင့်
မလေးရှားမှ သိက္ခာရှင် (သီလရှင်) တစ်ပါးတို့အပြင် ပြည်တွင်းမှ
စာသင်သိက္ခာရှင်တို့လည်း ပါဝင်လာလေရာ ထိုသိက္ခာရှင်တို့အား
ဆရာတော်ကြီးက သြဝါဒစကား မိန့်ချေလိုက်ပါသည်။

“ဂုဏ်-ဆိုတာ ရှိရမယ်၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက ပျက်စီးသွားပေ
မယ့် ဂုဏ်ဆိုတာကတော့ ကမ္ဘာတည်သရွေ့ ရှိနေမှာပဲ၊ ကမ္ဘာကျေသော်
လည်း ဥဒါန်း မကျေစေရဘူး၊ လူ သေပေမယ့် နာမည် မသေစေရဘူး၊
စာသင်နေကြတဲ့ ဆရာလေးတွေဆိုတော့ ပရိယတ်ဂုဏ်၊ ပဋိပတ်ဂုဏ်
ထွန်းထွန်းပေါက်ပေါက် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရမယ်၊ ကြိုးစားနိုင်ကြ
ပါစေ”

၁၃၅၄ (၁၉၉၃) -ခုနှစ် အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂရုရတ္တံ၊
တံဆိပ်တော်ရ သပြေကန်ဆရာတော် ကြီး အရှင်ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသနှင့်
ပဏ္ဍိတာရာမ ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော် အရှင်
ပဏ္ဍိတာဘိဝံသဟူသော ကျေးဇူးရှင် ဆရာအရှင်မြတ်ကြီး (၂)
ပါးတို့၏ ပြုမူပြောဆိုဆက်ဆံကြပုံ၊ မေးပုံ၊ ဖြေပုံ စသည်တို့ကား

၈ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ဤစာရေးသူတို့လို နှောင်းခေတ်သာသနာ့ဝန်ထမ်းငယ်တို့အဖို့ အတူယူဖွယ် ကြည်ညိုဖွယ် ဖြစ်ပါပေသည်။

သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးကား သက်တော် (၈၃), ဝါတော် (၆၃) ဝါ ရှိပြီး ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ကား သက်တော် (၇၂), ဝါတော် (၅၂) ဝါ ရှိကြပေပြီ။ သက်တော်, ဝါတော် ကြီးမားတော်မူကြသည်နှင့်အမျှ သီလ, သမာဓိ, ပညာအင်အား ကြီးမားတော်မူကြသည့် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ကြီး (၂) ပါး သက်တော်ရာကျော်ရှည်ကာ သာသနာ့အကျိုး သယ်ပိုးတော် မူနိုင်ကြပါစေ - ဟု ပတ္တနာပြုကာ ခြေတော်ဦးခိုက်လိုက်ပါသည်။

(ဤဆောင်းပါးကို ၁၉၉၃-ခု မေလထုတ် ရတနာမွန်မဂ္ဂဇင်း၌ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။)

မွေးဖွားသည့် ပန်း

ရတနာမွန် မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာချုပ် ဒကာကြီး ဦးထွန်းလွင် (ဓမ္မာစရိယ + ဘီအေ) ထံမှ တစ်ဆင့် စာရေးသူထံသို့ (၂၄.၆.၉၃) နေ့က စာတစ်စောင် ရောက်လာပါသည်။ စာရေးလိုက်သူ ကား မကွေးတိုင်း ရေနံချောင်းမြို့၊ အမှတ် (၂၅၉) လက်မှတ်ကုန်းရိပ်မှ မောင်အောင်ကြီး ဖြစ်ပါ သည်။

သူရေးလိုက်သည့်စာကား-

သာမဏေကျော် အရှင်မြတ်ဘုရား

တပည့်တော် ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျှောက်ထားအပ်ပါသည်
ဘုရား။

၁၉၉၃-ခု မေလထုတ် ရတနာမွန် မဂ္ဂဇင်းမှာ အရှင်ဘုရား ရေးသားထားတဲ့ “သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးနှင့် ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်” အကြောင်း ဓမ္မဆောင်းပါးကို ဖတ်ရှုကြည်ညိုရပါသည်ဘုရား။

တပည့်တော် ဖတ်ရှု ကြည်ညို ပြီးသည့်အခါတွင် ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ဘုရားက မေးခွန်း (၇)

၁၀ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ချက်မေးထားသဖြင့် သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးက ဖြေထားအပ်သော အဖြေများကို ဖတ်ရှုကြည်ညိုလိုလှပါသည် အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ထိုမေးခွန်း (၇) ချက်၏ အဖြေများကို တပည့်တော်တို့ ဖတ်ရှု ကြည်ညိုနိုင်ရန် ရတနာမွန်မဂ္ဂဇင်းမှပင်ဖြစ်ော့၊ (သို့မဟုတ်) အရှင်ဘုရား အားလပ်တော်မူသော အချိန်မှာ သီးသန့်စာ ပြန်ကြား ရေးသားတော်မူ၍ဖြစ်စေ ချီးမြှင့် သနားတော် မူပါဘုရား-တဲ့။

စာဖတ်ပရိသတ်တို့ထံမှ ဤကဲ့သို့ တောင်းဆိုသည့် စာတွေ လာလေမည်ကို ရတနာမွန် မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာချုပ် ဒကာကြီး ဦးထွန်းလွင် (မမ္မာစရိယ + ဘီအေ) က ကြိုတင်နားလည်ထားပုံ ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဒကာကြီး ဦးထွန်းလွင်က “သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး၏ အဖြေများကို စာဖတ်ပရိသတ်များက မျှော်လင့် စောင့်စားနေကြပါလိမ့်မယ်ဘုရား၊ အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရုဆရာတော်ကြီး ဖြစ်သည့် သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အဖြေများဟာ ပညာရှင်တို့အဖို့ လေးစားမြတ်နိုးဖွယ် ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်ဘုရား၊ ဒါ့ကြောင့် အဲဒီအဖြေ များကို ဆက်လက်ရေးသားပေးပို့ပါ ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလာ သဖြင့် ကျေးဇူးရှင် ရွှေကောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ရတနာမွန် မဂ္ဂဇင်းသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါပြီ။ “ဇူလိုင်လမှစ၍

ဆက်တိုက်ဖော်ပြသွားမည်” ဟုလည်း ဒကာကြီး ဦးထွန်းလွင်က လျှောက်ထားလာပြန်ပါသည်။

ထိုအဖြေများကို တောင်းဆိုမည်ဆိုလျှင်လည်း တောင်းဆို ထိုက်ပါပေသည်။ ထိုအဖြေများ သည် ပညာရှင်တို့အဖို့ တကယ်ပင် လေးစားမြတ်နိုးဖွယ် ဖြစ်ပါပေသည်။

ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ကဲ့သို့ပင် အခြား အခြား ဆရာတော်၊ သံဃာ တော်တွေ၊ ဒကာ-ဒကာမတွေကလည်း သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးအား မေးထားသည့် မေးခွန်းတွေ ရှိနေဦး မည်မှာ မလွဲပါပေ။ ထိုမေးခွန်းတွေကိုလည်း ဆရာတော်ကြီးက ဖြေပေး ခဲ့မှာ သေချာပါသည်။ ထိုအမေးအဖြေများကိုလည်း စာဖတ် ပရိသတ် တို့က ဖတ်ရှုလိုနေကြပါလိမ့်မည်။ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး၏ အနီးရှိ တပည့်တွေ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်မည်ဆိုလျှင် ကောင်းပါပေစွာ၊ သာသနာတော်အား လွန်စွာ အကျိုးများပါလိမ့်မည်။

ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်သည် အမေရိက၊ အင်္ဂလန်၊ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ ဩစတြေးလျ၊ ကနေဒါ၊ ကိုရီးယား၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ စင်ကာပူ၊ သီရိလင်္ကာ၊ နီပေါ၊ ထိုင်း စသော နိုင်ငံတို့၌ ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မဂုဏ်ရည်များကို လက်လှမ်းမီရာ၌ ဖော်ပြပေးလျက်ရှိပါ၏။ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်

၁၂ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

အား အထက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံတို့မှလည်းကောင်း၊ အခြား အခြား နိုင်ငံတို့မှလည်းကောင်း ဘာသာပေါင်းစုံမှ လူပေါင်းစုံတို့က မေးခွန်း တွေ စုံနေအောင် မေးခဲ့ ကြသဖြင့် ဆရာတော်သည် စွမ်းအားရှိသမျှ ဖြေကြားပေးခဲ့ပါသည်။ သူတို့ ကျေနပ်အားရမှု ရှိကြသည်ကို စာရေးသူကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့လည်း မြင်တွေ့ရ၊ တစ်ဆင့်လည်း ကြား သိနေရပါသည်။

ယိုကဲ့သို့သော ဆရာတော်က သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးအား သူသိလိုရာရာ ခက်ဆစ်ခက် ရာ ပြဿနာတို့ကို လေးလေးစားစား ပြတ်ဖြတ်နိုးနိုး လိုလိုချင်ချင်ဖြင့် မေးမြန်းလျှောက်ထားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် “ဆရာတော်ကြီးသည် ပိဋကဆိုင်ရာတွင် အလွန်ပင် ကျွမ်းကျင်သည့် ပညာရှင်ကြီး တစ်ပါးဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု တွေးဆ မိခဲ့ပါ၏။ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်သည် ပြည်ပသို့ မမ္မဂုဏ်ရည်ပြ မဇ္ဈဒူတ ခရီးကြွလေတိုင်း သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး ရေးသားထားသည့်၊ ဟောကြားထားသည့် ဟရား စာအုပ်တို့ကို ယူသွားလေ့ ရှိ၏။ ဖတ်ရှု၏။ ဟောပြောရာတွင် အသုံးပြု၏။ ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော်က တပည့် ဒကာ မောင်လှမြင့်ကို ဆရာတော်ကြီး၏ ပရိတ်ကြီးနိဿယသစ်စာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်စေပြီး၍ အမေရိက ယောဂီတို့ထံ ပို့ပေးစေ

ခဲ့ပါသည်။ အမေရိကယောဂီတို့ ထိုစာအုပ်ကို လေ့လာနေကြလေပြီ။

ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်သည် အခါအခွင့်သင့်တိုင်း သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးအား ခက်ဆစ်ခက်ရာများကို မေးမြန်းခဲ့ရာ ဆရာတော်ကြီးက လေးလေးစားစား မြတ်မြတ်နိုးနိုးဖြင့် ကြိုးကြိုးစားစား ဖြေကြားပေးသည်ကို တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ တစ်ချို့ မေးခွန်းများကို နှုတ်ဖြင့် တိုက်ရိုက် ဖြေကြားပေးသည့်အခါ ရှိ၏။ တစ်ချို့ မေးခွန်းများကို စာဖြင့် ရေး၍ ဖြေကြားပေးသည့်အခါ ရှိ၏။ သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး ပိဋကစာပေ မည်မျှ ကျွမ်းကျင်သည်၊ ဘာသန္တရစာပေတွေ မည်မျှ နှံ့စပ်သည်ကိုမူ သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး လို ပညာရှင်တစ်ဦးကသာ သိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ စာရေးသူတို့၏ အသိမှာ ဆရာတော်ကြီး၏ အသိနှင့် နှိုင်းစာလျှင် တောင်ပေါ်က လူ၏ အသိနှင့် တောင်အောက်က လူ၏ အသိပမာ ကွာခြားပါလိမ့်မည်။ ဆရာတော်ကြီး အဖြေပေးသည့်အခါတိုင်း စာရေးသူ၏ စိတ်ထဲမှာ ပေါ်လာမိသည်မှာ- သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး သည် မတီး မမြည်၊ တီးမှ မြည်သည့် စည်ကြီးနှယ်ပါတကား၊ လိုရာရာ ပစ္စည်းတွေကို ပေးနိုင်သည်ဟု ပြောဆိုကြသော ပဒေသာပင်ကြီးနှယ်ပါတကား ဟူ၍ပင် ဖြစ်ပါ၏။

သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးတည်းဟူသော စည်ကြီးကို မှန်းတည်းဟူသောလက်ခတ်ဖြင့် စမ်း၍ တီးခတ်လေလျှင်

၁၄ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ပြောင်မြောက်သော အဖြေတည်းဟူသော စည်သံကြီးမှာ ကျယ်လောင်စွာ မြည်ဟိန်းလာလိမ့်မည်သာတည်း။ ပိဋကစာပေဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ အဖြာဖြာတည်းဟူသော ပဒေသာပင်ကြီးထံသို့ သွားယူလေလျှင်လည်း ယူတိုင်း ပေးလိုက်နိုင်မှာ သေချာပါ၏။ ဆရာတော်ကြီးမှာ အသက်ကြီးလာပြီ ဖြစ်သဖြင့် ‘သတိတွေ မေ့လာပြီ’ ဟု ဆိုသော်ငြားလည်း အသိဉာဏ်ကား ကြီးမားလျက်ပင် ရှိနေပါ၏။

သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးထံသို့ ဖူးမြော်ကန်တော့သွားတိုင် ဆရာတော်ကြီး၏ တည်ငြိမ်သော မျက်နှာတော်၊ အေးဆေးညင်သာသော အပြောတို့ကို ဖူးမြော်ကြားသိရသည့်အပြင် ကြီးမားလှသော ပညာ၊ မေတ္တာ၊ ကရုဏာတော်တို့ကို သိခွင့်ရသဖြင့် ဆရာတော်ကြီးလို တည်ငြိမ်သော မျက်နှာပိုင်ရှင် ဖြစ်ချင်ခဲ့လှပါပြီ။ အေးဆေးညင်သာစွာ ပြောတတ်ချင်လှပါသည်။ ကြီးမားသော ပညာရှင်၊ မေတ္တာရှင်၊ ကရုဏာရှင် ဖြစ်ချင်လှပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ မျက်နှာတော်က ဘုရားသားတော်ရဲ့ မျက်နှာဟာ ဒီလို တည်ငြိမ်မှု ရှိရတယ်’ ဟု ပြောပြနေသယောင် ရှိနေပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ အပြောက ဘုရားသားတော် ဆိုတာ ဒီလို ပြောဆိုရတယ်’ ဟု ဆုံးမနေသယောင် ရှိနေပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ကြီးမားသော ပညာ၊ မေတ္တာ၊ ကရုဏာများက အရှင်မြတ်လေး တို့ ပညာရှင်ကြီး ဖြစ်လာအောင်၊

မေတ္တာရှင်ကြီး၊ ကရုဏာရှင်ကြီး ဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားကြ' ဟု တိုက်တွန်းနေသယောင် ရှိနေပါတော့သည်။

ဝိနည်းကိုလည်း အသေးစိတ်ကလေးမှအစ ရိုရိုသေသေ လိုက်နာသည်ဟု သတင်းကြီးလှ သော သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးသည် သဟင်းကြီးသည့်အတိုင်း တကယ်ပင် မှန်သလော ဟူသော စူးစမ်း လေ့လာသော အကြည့်ဖြင့် စူးစမ်းခဲ့ပါ၏။ လေ့လာခဲ့ပါ၏။ အစူးစမ်း ခံနိုင်သည့် သီလပိုင်ရှင်၊ အလေ့လာခံနိုင်သည့် သီလပိုင်ရှင်၊ အနီးကပ် ကြည်ညိုလို့ရသည့် သီလပိုင်ရှင်အဖြစ် ကြည်ညိုခဲ့ရပါ၏။ လေးစား ခဲ့ရပါ၏။

‘ဗဟုသုတရှိလျက် သီလမရှိလျှင် ရေမရှိသော ကန်နှင့် တူ၏။ ပညာရှိလျက် သီလမရှိလျှင် အသီးမရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏။ စာပေပို့ချနိုင်လျက် သီလမရှိလျှင် အသီးမချိုသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏။ တရားဟောကောင်းလျက် သီလမရှိလျှင် အနံ့မရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏။ ကျမ်းဂန်တတ်လျက် သီလမရှိလျှင် အဆိပ်သီးပင်နှင့် တူ၏။ ဘုန်းကြီးလျက် သီလ မရှိလျှင် အနှစ်မရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏’ ဟူသော ပထမရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီး၏ သြဝါဒတော်အရ ဆိုရလျှင် ၁၉၉၃-ခုနှစ်တွင် အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်ခံရသည့် တွဲဖက်ရွှေကျင် သာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီးဖြစ်သည့် သပြေကန်

၁၆ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ဆရာတော် အရှင်ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသသည် ရေရှိသော ရေကန်၊ အသီးရှိသော သစ်ပင်၊ အသီးချိုသော သစ်ပင်၊ အနံ့မွှေးသော ပန်း၊ အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်တို့နှင့် တူလှပါပေသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်မှာ သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးကဲ့သို့ ကြီးမားသော၊ ခိုင်ခံ့သော သီလပိုင်ရှင်၊ သမာဓိရှင်၊ ပညာရှင်ကြီးတွေ ပေါများလာလျှင် ပေါများလာသလောက် မြတ်ဗုဒ္ဓ သာသနာရောင်ဝါမှာ ထွန်းတောက်လျက် ရှိမည်မှာ မလွဲပါပေ။

(ဤဆောင်းပါးဖြင့် သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး၏ အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌပုရ ပူဇော်ပွဲမှာ ဆရာတော်ကြီးကို ပူဇော်ခဲ့ပါသည်။)

**ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်
မေး၍
သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး ဖြေသည်**

“အရှင်ဘုရား . . . အရှင်ဘုရား ရေးသားခဲ့တဲ့ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးနှင့် ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ကြီး နှင့် ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်အကြောင်း ဆောင်းပါးမှာ ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော် (အရှင် ပဏ္ဍိတာဘိဝံသ) က မေးထား အပ်သော မေးခွန်း (၇) ချက်ကို သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး (အရှင်ဝါဒေသဋ္ဌာဘိဝံသ) က ဖြေထားကြောင်း ပါရှိရာ ထိုအဖြေများကို စာဖတ်ပရိသတ်များက မျှော်လင့်စောင့်စားနေကြပါလိမ့်မယ် ဘုရား၊ အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော်ကြီးဖြစ်သူ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး၏ အဖြေများသည် ပညာရှင်တို့အဖို့ လေးစားမြတ်နိုးဖွယ်လည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်ဘုရား၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအဖြေများ ကို ဆက်လက်ရေးသားပို့ပေးပါဘုရား” ဟု ရတနာမွန် မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာချုပ် ဒကာကြီး ဦးထွန်းလွင် (ဓမ္မာစရိယ + ဘီအေ) က လျှောက်ထားလာသဖြင့် “ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော် မေး၍ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး ဖြေသည်” ဟူသော

၁၈ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

နာမည်ဖြင့် ထိုအဖြေများကို စာဖတ်ပရိသတ် တို့အား စာရေးသူက တစ်ဆင့် ဓမ္မဒါန ပြုလိုက်ပါသည်။

ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်သည် “သက်သတ်လွတ် စားခြင်းသာ မြတ်သလော” ဟူသော မေးခွန်းကို

၁၉၈၈-ခုနှစ်က တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံသို့ ဓမ္မဂုဏ်ရည်ပြ ဓမ္မဒူတ ခရီး မထွက်မီ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးအား မေးလျှောက်ခဲ့ ပါသည်။ တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံသည် မဟာယာန ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ပေါင်းများစွာတို့ နေထိုင်ရာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါ၏။ ထိုနှစ် ခရီးသည် လည်း ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ထံ သတိပဋ္ဌာန် တရား အားထုတ်ဖူးသည့် ကိုးရီးယား တပည့်ယောဂီများ၊ ထေရဝါဒမှ သတိပဋ္ဌာန်တရားကို စိတ်ဝင်စားကြ၊ မြတ်နိုးလိုလားကြသည့် မဟာယာန ဘုန်းတော်ကြီးများ၊ မဟာယာန သီလရှင်များ၊ မဟာ ယာန ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ဒကာ-ဒကာမများက ပင့်လျှောက်ထားသဖြင့် ကြွရောက်ချီးမြှင့်ရသည့် ခရီးဖြစ်ပါ၏။

“သက်သတ်လွတ်စားခြင်းသာ မြတ်သည်” ဟု အစွဲသန် နေသည့် မဟာယာန ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တို့ကို ဗုဒ္ဓဝါဒအမှန် သိမြင်စေလို သည့် ဆန္ဒသည်လည်း ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော် သန္တာန်တွင် အားသန်လျက်ရှိခဲ့ဟန် တူပါ၏။

ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော်သည် သူ့ထက် ပိဋကစာပေကို ပိုမို ကျွမ်းကျင် နှံ့စပ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆကာ လေးစားထားအပ်သော ကျေးဇူးရှင် သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးထံမှ အထောက်အထား ခိုင်လုံ၍ တိကျသော အဖြေကို လေးလေးစားစား မြတ်မြတ်နိုးနိုးဖြင့် မျှော်လင့် အားကိုးခဲ့၏။ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး ဘက်ကလည်း လေးလေးစားစား မြတ်မြတ်နိုးနိုးဖြင့် ကြိုးကြိုးစားစား ဖြေထားသည်ကို စာရှုသူတို့ ရှုစားနိုင်ပါ၏။

“သက်သတ်လွတ်စားခြင်းသာ မြတ်သလော” ဟူသော မေးခွန်းနှင့် စပ်၍ သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး ပြန်ကြားဖြေဆိုအပ်သော ပြန်ကြား ဖြေဆိုချက်များကား ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။

၂၀ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

မေးခွန်း အမှတ် (၁)

နေ့စွဲ ။ ။ ၂၁.၆.၈၈

ဆရာတော် အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသထံ လေးစားစွာ ရေးသား
အပ်ပါသည် ဆရာတော်။

ဒီနေ့က ကတိုက်ကရိုက် ရေးသားလိုက်ရ၍ စာက ရှုပ်သွား
သည်ကို ခွင့်လွှတ်စေလိုပါ၏။

ဆရာတော်၏ ကိုးရီးယားခရီးမှာ အောင်မြင်သော သာသနာ
ပြု ခရီးတစ်ခု ဖြစ်ပါစေကြောင်း တောင့်တပါ၏။

ဆရာတော်အရှင်၊ ထာဝစဉ်၊ ကြည်လင်ချမ်းမြေ့ပါစေ
သော်။

အရှင်ဝါသေဌာဘိဝံသ
(ရွှေကျင်)

သင်္ကသတိလွတ် စားခြင်းသာ မြတ်သလော

အစွန်းသုံးပါးမှ လွတ်ကင်းစင်ကြယ်သော သားငါးကို ရဟန်းတို့အား ဘုရားရှင် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ အရှင်ဒေဝဒတ်က ရဟန်းတော်များ အသက်ထက်ဆုံး သားငါး မစားဖို့ တားမြစ်ဖို့ရာ လျှောက်ထားသောအခါ ခွင့်မပြုခဲ့၊ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားခြင်း အစွန်းသုံးပါး လွတ်ကင်း စင်ကြယ်သော သားငါး စားသောက်ဖို့ ငါဘုရား ခွင့်ပြုထားကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ထိုထို ပါဠိအရ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တို့ သားငါး ဘုဉ်းပေး တော်မူသည်ကို သိရပါ၏။ အာမဂန္ဓသုတ်အရဆိုလျှင် “ထမင်း၊ ဟင်း၊ သားငါးတို့ကို အာမဂန္ဓ = အညှီအဟောက်” ဟု ဆိုသော အာမဂန္ဓရသေ့ကို “သားငါးက အာမဂန္ဓ မဟုတ်ကြောင်း၊ ပါဏာတိ ပါတစသည်၊ ကာမဂုဏ် မှီဝဲမှု စသည်၊ ရသာရုံ၌ တွယ်တာမှုစသည် = ဤတရားများသာ အညှီအဟောက် အာမဂန္ဓ ဖြစ်ကြောင်း”

၂၂ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

မိန့်ကော်မူခဲ့၏။

ဤသုတ္တန်အရ သားငါးစသည်က ရသေ့ရဟန်းတို့အား အန္တရာယ်ပြုသည်မဟုတ်၊ တကယ် အန္တရာယ်ပြုသည်က သူတို့ ကြောက်သော သားငါး မဟုတ်၊ ရသတဏှာ လောဘစသည်တို့ကသာ အန္တရာယ်ပြုတတ်၏။ ထိုအန္တရာယ်ပြုတတ်သော လောဘတဏှာ စသည်မှာ သားငါး တို့ကိုသာ စွဲ၍ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ သူတို့က နိရာမ ဂန္ဓ (အညှီအဟောက် မဟုတ်) ဟု ဆိုလျက် သုံးဆောင်နေသော သစ်သီး၊ သစ်ဥ၊ သစ်ဖု စသည်တို့ကိုလည်း အစွဲပြုဖြစ်သည်သာ၊ ပေါရိသာဒ လူသားစွဲသလို သုဇာတသူကြွယ်၏ သားကလေး ရသေ့တွေ ပေးသော သပြေသီး စားရပြီး ရသေ့တွေ ပြန်သွား၍ မရသောအခါ သေသွားရသည်အထိ မက်မောစွဲလမ်းမှု ဖြစ်ရ၏။ (ဇာတက - ၄ - ၅၊ ၅၃၁)

ဤသို့ဆိုလျှင် တဏှာဆိုသည်မှာ သားငါးစသည်ကို အစွဲပြု၍သာ လွန်ကဲစွာဖြစ်သည် မဟုတ်၊ သစ်သီး၊ သစ်ရွက်၊ သစ်ဥ စသော သက်သတ်လွတ် ပစ္စည်းတို့ကို အစွဲပြု၍လည်း အလွန် အကဲ ဖြစ်ရသည်သာ။

ထို့ကြောင့် တကယ် ရှောင်ရမှာက သားငါးလော၊ သစ်သီး သစ်ရွက်စသည်လော၊ ရသ တဏှာစသည်လော၊ ဤအချက်ကို

လေးနက်စွာ စဉ်းစားသင့်ပါ၏။

ဗုဒ္ဓဝါဒမှာ သားငါး ရှောင်ကြည်ဖို့ မဟုတ်၊ ဆန္ဒရာဂ (လိုချင်တပ်မက်မှု) ရှောင်ဖို့၊ ဖျက်ဖို့ သာ ဖြစ်၏။ သားငါးဟင်းကို ရှောင်ဖို့ မဟုတ်၊ တိကောဋိပရိသုဒ္ဓ (အစွန်းသုံးပါး လွတ်ကင်း စင်ကြယ်မှု) ဖြစ်လျှင် အနဝဇ္ဇ (အပြစ်မရှိ) ဖြစ်သည်ဟူသော ဘုရား အလိုတော်အရလည်းကောင်း၊ ရှုမှတ်ပွားများ ခြင်းဖြင့် ဆန္ဒရာဂ ဖျက်ဖို့ လိုလားသော ဘုရားအလိုတော်အရလည်းကောင်း စားသင့်သော အာဟာရသာ ဖြစ်ပါပေသည်။

ဤနေရာ၌ ဗုဒ္ဓဝါဒကို အတန်ငယ် ပြဆိုသင့်ပါ၏။ တိုင်း တစ်ပါးသွားမည့် ရဟန်းတော်တို့ကို နည်းပေးတော်မူသော အရှင် သာရိပုတြာက ပစ္ဆာဘူမက သွားမည့် ရဟန်းတော်တို့အား တိုင်း တစ်ပါး ရောက်သောအခါ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူကြွယ်၊ ရဟန်းပညာရှိ တို့က “ကိ ဝါဒီ ပနာယသ္မန္တာနံ သတ္တာ ကိမက္ခာယီ = အရှင်ဘုရား တို့၏ ဆရာဘုရားသည် ဘယ်သို့သော ဝါဒရှိပါသနည်း” (သံ-၂-၆) ဟု မေးလျှင် “ဆန္ဒရာဂဝိနယက္ခာယီ ခေါ် နော အာဝုသော သတ္တာ = ငါ့ရှင်တို့ စင်စစ် ငါတို့ဆရာ ဘုရားရှင်သည် ဆန္ဒရာဂ (လိုချင် တပ်မက်မှု) ပယ်ရှားခြင်းကိုဟောတော်မူသည်” ဟု ဖြေဖို့ နည်းပေး

၂၄ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

တော်မူခဲ့၏။

တစ်ခါ ဆန္ဒရာဂ ပယ်ရသည်ဆိုလျှင် “ဘယ်မှာ ဖြစ်သည့် ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ရမည်နည်း” မေးလိမ့်ဦးမည်။ ထိုအခါ “ရပ်၌ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂ၊ ဝေဒနာ၌၊ သညာ၌၊ သင်္ခါရ၌၊ ဝိညာဉ်၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ဖို့ရာ ဟောတော်မူကြောင်း” ဖြေဖို့ နည်းပေးခဲ့ပြန်သည်။

ရပ်၌ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂ ပယ်ရမည်ဆိုတော့ ကဗဠိကာရ အာဟာရရပ်၌ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကိုလည်း ပယ်ရမည်သာ။ “ကဗဠိကာရေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ ပရိညာတေ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကော ရာဂေါ ပရိညာတော ဟောတိ = ကဗဠိကာရအာဟာရကို ပိုင်းခြားသိအပ်သည်ရှိသော် ကာမဂုဏ် ငါးပါး၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပိုင်းခြားသိအပ်တော့သည် (သံ-၁-၃၂၃)” အရ သားငါး အာဟာရ ကဗဠိကာရ၌လည်း ပရိညာသုံးပါး၊ ခံသည်သာ။

သစ်သီး၊ သစ်ရွက်၊ သစ်ဥစသည့် ကဗဠိကာရ အာဟာရ ဩဇာ၌လည်း ပရိညာသုံးပါး ရနိုင်သည်သာ။ သို့ဖြစ်လျှင် ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် သားငါး၌ ပရိညာတရား ဖော်နိုင်မှ အစာစားတတ်သူ ဖြစ်၍ အမြတ်ရသလို သစ်သီးစသော အာဟာရတို့၌လည်း ထိုသို့ပင် ရှုမှတ်ပွားများ ပရိညာတရား ပေါ်အောင် ပြုလုပ်တတ်က စားတတ်သူ၊

အမြတ်ရသူဖြစ်၍ ပရိညာ မတင်၊ အဆင်ခြင်မရှိ စားရုံမျှ သက်သတ်
လွတ်သမားဦးကား ဘယ်ဂုဏ်မျှ မထင်၊ ဘယ်အမြင်မျှမတက်၊
သက်သက်စားရုံမျှ စားရသသူ တစ်ယောက်ပါပေတည်း။

အမှန်တရား၊ လွန်ထွန်းကား၊ အများ ချမ်းသာစေ။
အမှားကိုကား၊ လူအများ၊ ပယ်ရှားနိုင်ပါစေ။

အရှင်ဝါသေဌာဘိဝံသ
ရွှေကျင်

၂၆ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

မေးခွန်း အမှတ် (၂)

**မာဂဏ္ဍိ၏ မိဘ (၂) ပါးကို တရားထူး
ရစေသည့် တရားသည် သမီးမာဂဏ္ဍိအဖို့မူ
အဘယ်ကြောင့် ဒေါပွစရာ ဖြစ်ရပါသနည်း**

“မာဂဏ္ဍိ၏ မိဘ (၂) ပါးကို တရားထူးရစေသည့် တရား
သည် သမီး မာဂဏ္ဍိအဖို့မူ အဘယ်ကြောင့် ဒေါပွစရာ ဖြစ်ရပါ
သနည်း” ဟူသော ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်၏
အမေးကို သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးက ဤသို့ အဖြေပေးထားပါ၏။

လေးစားအပ်သော အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသ နာယကမထေရ်ထံ

.

ဆရာတော်က ရိပ်သာမှာ တွေ့စဉ် မာဂဏ္ဍိနှင့်စပ်သော
ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်ကို မေးခဲ့ပါ၏။ ထိုအခါက ဘုရားရှင်ဟာ ကျွတ်မည့်
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ကြည့်ကြောင်း ဤကဲ့သို့ ခပ်ကြမ်းကြမ်းကလေး ဟောမှ
တရားရမှာမို့ ခပ်ကြမ်းကြမ်းကလေး ဟောရကြောင်း အကျဉ်းမျှ

ပြန်ကြားခဲ့ပါ၏။ ထို့နောက် တပည့်တော်လည်း ပြန်ပြီး စကား မစပ်မိခဲ့၊
ယခုမှ သတိရလို့ ပြန်ဆက်ရပါသည်။

တကယ်တော့ သမီးမာဂဏ္ဍီအဖို့က တရားကို ခံနိုင်သော
ဓာတ်ခံ သဇ္ဈာသယ မရှိခဲ့၊ ၎င်းအဖို့မှာတော့ ကြမ်းသည်ဖြစ်စေ၊
နုသည်ဖြစ်စေ သူ့ကို မလိုချင်တဲ့ ဘုရားရှင်ကို ကျေနပ်မည် မဟုတ်၊
မိဘနှစ်ပါး တရားရဖို့အတွက် ဟောရာမှ မာဂဏ္ဍီကို ငဲ့ဖို့ မလို၊
ဒေသနာဝိလာသ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာ သယ (ဒေသနာတော်၌ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်
ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုအကြိုက်ကို သိမှု) အရာ ကျွမ်းကျင်နိုင်နင်းလှသော
ဗုဒ္ဓအရှင်၏ ထိုဒေသနာမှာ လိုသည်၊ လွန်သည်မရှိ၊ အပြည့်အစုံ
ဟောတော်မူခြင်းသာ ဖြစ်ရာ မာဂဏ္ဍီကို မငဲ့လားဟု ဆိုဖို့ မရှိပါပေ၊
ဤနေရာမှာ သမီးနှင့် မိဘ အဇ္ဈာသယချင်း မည်မျှ ကွာဟသည်ကို
တရားရ-မရက သက်သေပြနေပါသည်။

တကယ် သမီး မာဂဏ္ဍီအဇ္ဈာသယမျိုးဖြစ်လျှင် မိခင်ကြီး
မာဂဏ္ဍီမှာ ပို မခံချင်ဖြစ်ဖို့ ရှိပါ၏။ ငါ့သမီးကို ခြေထောက်နဲ့တောင်
မတို့ချင် ဆိုရကောင်းလားဟု ဒေါပွမည်သာ ဖြစ်ပါ၏။ အမိဆိုသည်မှာ
အဖထက် ပို မခံချင်၊ သို့သော် ဘုရားခြေရာတော် မြင်ရထဲက စိတ်က
နူးညံ့နေ၊ ကိုယ်တော်တိုင်ကို မြင်ရတော့ ကြည်ညိုခြင်းဖြင့် သာ၍
နူးညံ့နေ၏။ ပုဏ္ဏားကြီးလည်း ထိုနည်း၊ စိတ်က ကြည်ညိုခြင်းဖြင့်

၂၈ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

အလွန် နူးညံ့ကောင်းမွန်နေသော မာဂဏ္ဍီတို့ ဇနီးမောင်နှံမှာ တရားကို ခံယူနိုင်ကြ၏။ နဂိုက ဓာတ်ခံညံ့၊ ဘုရားကို မကြည်ညိုနိုင်စိတ်က တင်းမာနေတဲ့ မာဂဏ္ဍီသမီးအဖို့ကတော့ တရား ခံနိုင်အောင် အဘယ် မှာ စိတ်ဓာတ်ခံ ပျော့ပျောင်းနိုင်အံ့နည်း။

သို့ဖြစ်၍ ဤတရား အတူကြားရသော သုံးယောက်တို့တွင် နှစ်ယောက်က တရားရ၊ တစ်ယောက်က ဒေါပွ၊ ဒေါပွဆိုသည်မှာ သည်တရားကြောင့် ဆိုရမည်ထက် တရားကို ခံယူနိုင်သော ဓာတ်ခံ မရှိသည်က ပဓာနသာ၊ ထို့ကြောင့်ပင် မိဖအတွက်လည်းကောင်း၊ သမီးအတွက် လည်းကောင်း မခံချင်ဖွယ်ဟု လောကက မြင်ရသော တရားတစ်ပုဒ်မှာ မိဖအတွက် အနာဂါမ်ဖြစ် ဖို့ဖြစ်၍ သမီးအတွက် အကုသလအာယာတ ဖြစ်သွားရသည်မှာ သားအမိ သားအဖသုံး ယောက်တို့၏ ဘယ်သူမပြု မိမိမှုသာဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်တကား။

ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသတ္ထေရာ

မေးခွန်း အမှတ် (၃)

“အရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်က နန္ဒောပနန္ဒနဂါးမင်းကို နှိမ်နင်းဆုံးမရာ၌ အရှင်မောဂ္ဂလာန်မှာ အပြစ်ရှိ-မရှိ” ဟူသော မေးခွန်းနှင့် “သောတာပန် ဖြစ်ပြီးနောက်လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လျက်ပင် ရှိနေသော သီဟမှာ ပါဏာတိပါတ ကင်းနိုင်ပါသလော” ဟူသော မေးခွန်းတို့ကို ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်က မေးသဖြင့် သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးက ဤသို့ အဖြေပေးထားပါသည်။

၁၃၅၀-ဝါခေါင်လဆန်း - ၆ ရက်

ဩဝါဒါစရိယဆရာတော် အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသထံ အလေးထား ရေးသားအပ်ပါ၏။ ဆရာတော်အရှင် လျှောက်ထားခဲ့သော ပြဿနာနှစ်ရပ်ကို ဖြေကြားပေးလိုက်ပါသည်။ တံပည့်တော် များကား အလုပ်မအားလှ၊ သူတစ်ပါး တာဝန်ပေးထားသော ပြင်ဖို့၊ ဆင်ဖို့၊ ရေးသားဖို့ တာဝန် အကြွေးများက များလှသည်ဖြစ်ရာ ဆရာတော်အတွက် စာမှာ ကြာသွားပါသည်။ ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ ရန်။

၃၀ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ဒွိဇောဝါဒကထာ ပြန်ရသည်ကို လွန်စွာ ဝမ်းသာလှပါ၏။ ဤစာအုပ်မှာ သပြေကန်မှာ တစ်အုပ် ရှိနေသော်လည်း ယခု ရှုမဝ မန် ရွှေကျင်စာပေထိန်းသိမ်းရေး လှမ်းမေးသော်လည်း ပြန်စာမရ၊ ဆရာတော်လည်း မေ့တတ်ပါလားဟု သိရတော့ တို့လိုပါပဲလား အောက်မေ့ရပါသည်။ တပည့်တော်များလည်း အတော်မေ့တတ်ပါသည်။ ကိုယ်က ပိုပြီး မေ့မေ့လာတော့ မေ့တတ်သော မဟာစည် ဆရာတော်ကြီးကိုလည်း အမှတ်ရလျက် ရှိပါသည်။ တပည့်တော်များ စာ၌ မသင့်မလျော် ဟုထင်သော အရာရှိက အားမနာ ပါးမနာ စောဒနာ စေချင်ပါသည်။ တပည့်တော်များက မိမိအမှားကို ထောက်ပြလျှင် ဝမ်းမြောက်ပါသည်။

ပရိယတ် ပဋိပတ် အမြတ်နှစ်ပါးတရားတွေ တိုးအောင် အကျိုးဆောင်တော်မူနိုင်ပါစေ။

အရှင်ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသ

ရွှေကျင်

၁၃၅၀ - ဝါခေါင်လဆန်း - ၆

**အရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ် နန္ဒောပနနဂါးမင်းကို
နှိမ်နှင်းဆုံးမရာ၌
အရှင်မောဂ္ဂလာန်မှာ အပြစ်ရှိ - မရှိ**

နန္ဒောပနနနဂါးမင်းကို အရှင်မောဂ္ဂလာန် ဆုံးမရာ နှိမ်နှင်း
ရာ၌ ၎င်းကို နာကျင်အောင်ပြုသည့်အတွက် အရှင်မောဂ္ဂလာန်၏
ကိုယ်နာကျင်အောင် ပြုမှုကို ကျမ်းဂန်အရ သိကြရသော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့က
ရဟန္တာတို့၏ ကိုယ်နာကျင်အောင် ပြုမှုမျိုးကို အပြစ်မရှိဟု ဆိုနိုင်ပါ
အံ့လောဟု စောဒနာလိုကြ၏။ ရဟန္တာအရှင်များ၌ ဒေါသ ဝိဟိသာ
စသော အကုသိုလ်တရားများအလျှင်း ပယ်သတ်ပြီးဖြစ်ရာ အရှင်
မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ် နန္ဒောပနနနဂါးမင်းကို နှိမ်နှင်းဆုံးမရာ၌
စိတ်ဆိုးသော စိတ်၊ ညှင်းဆဲလိုသော စိတ်ထား သဘောထားမျိုးဖြင့်
ပြုခြင်းကား မဟုတ်ပါပေ။ အကျိုးမဲ့ ပြုနေသော သတ္တမာန်ဦးအပေါ်၌
သနားငဲ့ညှာ မေတ္တာကရုဏာတရားဖြင့် ဒုက္ခရောက်မည့်အရေးမှ
အကာအကွယ်ပေးခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှုက ကြမ်းသော်လည်း
စိတ်ထားက နူးညံ့လျက်ရှိရာ အပြစ်ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါပေ။

ဤနေရာ၌ အဘယရာဇကုမာရသုတ်ဖြင့်လည်း ရှင်းလင်း
နိုင်ပါသည်။ တစ်ခါက အဘယ မင်းသားအား နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တက

၃၂ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ဝါဒတင်ရန် သင်ပေးခဲ့၏။ “မြတ်စွာဘုရား သူတစ်ပါး မနှစ်သက်သော စကားမျိုး ပြောပါသလား” ဟု မေး၊ ပြောတယ်ဆိုလျှင် သို့ဖြစ်က “ပုထုဇဉ်နှင့် ဘာထူးသေး သလဲ” ဟု ဆိုရမည့်အကြောင်း၊ မပြောဘူးဆိုလျှင် “မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အပါယ်သွားမည့်သူ၊ ငရဲလားမည့်သူ၊ ငရဲမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးတည်းမည့်သူ၊ ကုစားမရကောင်းသူဟု ပြောခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော” ပြောဖို့ အကြောင်း၊ ဤသို့ နှစ်ဖက်စွန်းထွက်သော အမေးမျိုး မေးဖို့ရာ သင်ပေးခဲ့ ၏။

အဘယမင်းသားက ဘုရားရှင်ကို ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပင့်လျက် နံနက်အိမ်ကြွ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသောအခါ သင်ပေးသည့်အတိုင်း မေးလျှောက်ခဲ့၏။ ဘုရားရှင်က “မပြောဘူး၊ ပြောတယ် - တစ်ခုခု ပြောရမည်” ထောင်ဖမ်းပုံကို သိတော်မူသည့်အတိုင်း “ဤအချက်မှာ တစ်ထစ်ချ ပုံသေ ပြောမရဘူးမင်သား” ဟု ဖြေတော်မူသောအခါ “ဤအရာမှာတော့ နိဂဏ္ဌတွေ ပျက်စီးကုန်ပါပြီ ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားခဲ့၏။ ဘုရားရှင်က အကြောင်းမေးသောအခါ “နိဂဏ္ဌ၊ နာဋပုတ္တက မိမိကို ဘုရားရှင်ကို ဝါဒတင်ဖို့ သင်ပေးလိုက်ကြောင်း၊ ယခု ဘုရားရှင်က ရှောင်လွှဲဖြေလိုက်၍ သူတို့အလို အယူအဆတွေ ပျက်ရတော့သည်ဖြစ်ရာ ဤသို့ လျှောက်ရကြောင်း” လျှောက်၏။

ထိုအခါက မင်းသားရင်ခွင်၌ သားတော်ကလေးရှိနေရာ ထိုကလေး ပုံစံထားလျက် ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသည်။

“သင့် သားတော်ကလေးမှာ ကလေးထိန်းက မေ့လျော့တုန်း သစ်သားစ အိုးချမ်းကွဲ တစ်ခုခု မျိုချမိ၍ လည်ချောင်းထဲ တစ်ဆို့နေလျှင် သင်ဘာလုပ်မလဲ” ၊ “တပည့်တော်မရအရ လက်ချိပ်ပြီး ဆွဲထုတ်မှာပါ၊ အကယ်၍ မရလျှင် သံဆူးခွဖြင့် ကော်ထုတ်တန် ကော်ထုတ်ရပါမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တပည့်တော် သားအပေါ်မှာ သနားချစ်ခင်ခြင်း ရှိသောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း” လျှောက်ထား၏။

“ထို့အတူပဲ မင်းသား . . . သူတစ်ပါး မနှစ်သက်သော်လည်း မှန်ကန်အကျိုးရှိသော စကားမျိုးကို ငါဘုရား အခါအားလျော်စွာ မိန့်တော်မူရကြောင်း၊ အကြောင်းမှာ သတ္တဝါတို့၌ ငါဘုရား သနားခြင်းရှိကြောင်း” ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူခဲ့၏။ (မ၊ ၂၊ ၅၄)

အရှင်မောဂ္ဂလာန်မှာ ဘုရားရှင်၏ ဤသနားကြင်နာခြင်း မျိုးဖြင့် နှိမ်နင်းဆောင်ရွက်ရခြင်း ဖြစ်ရာ သား၏ လည်ချောင်းတွင်းမှ သစ်သားစ၊ အိုးချမ်းကွဲကို ဆွဲထုတ်သော မိဘမေတ္တာ၊ ကရုဏာမျိုးကို မြင်လျှင်၊ ကြည့်တတ်လျှင် ထိုအရှင်မောဂ္ဂလာန်၏ နှိမ်နင်းခြင်းကို အပြစ်ဟု မရှုနိုင်တော့ ပါပြီ။

အရှင်ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသ

မေးခွန်း (၄)
သီဟသေနာပတိနှင့် အချိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
သံသယ

“သီဟသေနာပတိသည် သောတာပန် ဖြစ်ခဲ့၏။ သောတာပန် ဖြစ်ပြီး နောက်လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတာဝန် ထမ်းလျက်ပင်၊ သို့ဖြစ်လျှင် သူ့အဖို့ ပါဏာတိပါတ ကင်းနိုင်ပါအံ့လော” ၊ ဤအချက်ကို ဖြေရှင်းရပါမည်။

သီဟသေနာပတိသည် သောတာပန်ပင်၊ ထို့ကြောင့် ပါဏာတိပါတကိုကား မဖြစ်စေပါ။ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးနောက် ဘုရားအမှုရှိသော သံဃာတော်တို့အား ဆွမ်းဆက်ကပ်ဖို့ရာ ဟင်းလျာ ဝယ်ခိုင်းသောအခါ “ဂစ္ဆ ဘဏေ ပဝတ္တမံသံ ဇာနာဟိ = အချင်း ယောက်ျား . . . အလိုအလျောက်ပေါ်သော အသားကို ရှာချေလော” ဟု အပြစ်ကင်းအောင် မှာခဲ့၏။ များစွာသော နိဂဏ္ဌတို့က ဝေသာလီ ပြည် လမ်းတကာလျှောက်၊ လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်၍ “သီဟသေနာပတိသည် ယနေ့ ဝဖြိုးသော နွားကို သတ်၍ ရဟန်း ဂေါတမအား ဆွမ်းကပ်၏၊ မိမိကို ရည်မှန်း၊ မိမိကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်လာသော ထိုအသားကို ရဟန်းဂေါတမ သိလျက်စား၏” ဟု

ကြွေးကြော်ကြ၏။

ယောက်ျားတစ်ယောက်က စစ်သူကြီးထံ သွားနားအနီးမှာ ထိုအကြောင်းကို ပြောသောအခါ “သူတို့ဟာ ကာလကြာမြင့်စွာကပင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၏ ကျေးဇူးမဲ့ ပြောနေကြတာပဲကွာ၊ တို့ဟာ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပင် သူ့အသက် သတ်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး” ဟု ပြန်ပြောခဲ့၏။

ဤ၌ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်လျက် သူ့အသက် မသတ်ဟူသော စကားကို လက်ခံဖို့ ခက် သလို ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့သော် သူကား စစ်သားသာမန်မဟုတ်၊ ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူ့အဖို့ စစ် မတိုက်ဘဲ စီမံရုံ စီမံနိုင်သူဖြစ်၏။ အပြစ်ကင်းသော တိုက်တွန်းမှု၊ စီမံမှု စသည်ဖြင့် အပြစ်ကင်းအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ (ဝိ၊ ၃၊ ၃၃၄။)

ဤအရာ၌ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး ဆောင်ရွက်ပုံကို သတိပြု သင့်၏။ တစ်ခါက တိုင်းစွန်ပြည်နား ပစ္စန္တရစ်မှာ သူပုန်တွေ ထ၍ လာရောက် လျှောက်ထား သံတော်ဦးတင်ကြ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးက “ဂစ္ဆထ ဘဏေ ပစ္စန္တံ ဥစ္စိနထ = အချင်းတို့ သွားကြ၊ ပစ္စန္တရစ်ကို ကြီးပွားသာယာအောင် ပြုကြ” ဟု ခိုင်း၏။ “သာယာကြီးပွားအောင်” ဆိုသည်မှာ “သူပုန်တွေ ထွက်ခွာသွားကြပြီး ရပ်သူရွာသားတွေ ပြန်လာအောင် လုပ်ကြ” ဟု ဆိုလိုကြောင်း အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ခဲ့၏။

၃၆ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

သောတာပန်ဖြစ်သောကြောင့် “သတ်ကြ၊ တိုက်ကြ” ဟု မခိုင်းဘဲ ယခုလို တိုက်တွန်းခြင်းဖြစ်ကြောင်းလည်း ဖွင့်ခဲ့ပါသည်။ (ဝိ၊ ၃-၁၀၃)

သီဟသေနာပတိ၊ ဗိမ္ဗိသာရ ရာဇာတို့ ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်ပုံကို ပိုရှင်းလင်းစေဖို့ ဓမ္မပဒ၊ ပါပဝဂ္ဂ၊ ကုက္ကုဒ္ဓနေသာဒ ဝတ္ထု လာ အချက်အလက်ကို အတန်ငယ်မျှ ပြပါဦးမည်။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်က သူဌေးသမီးတစ်ယောက် မုဆိုးကြီးနောက် လိုက်ကာ အတူတကွ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့၏။ ထိုအမျိုးသမီးငယ်မှာ ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် သောတာပတ္တိဖိုလ်ဆိုက်ပြီး ဖြစ်၏။ မုဆိုးကြီးနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်စဉ် မုဆိုးကြီး တောလည်သွားမည့်အခါ “လေး၊ မြား၊ လှံ၊ တံကျင်၊ ပိုက်ကွန် ယူခဲ့” ဆိုလျှင် ယူပေးရ၏။ ဤအချက် ကို အစွဲပြု၍ “သောတာပန်များ ပါဏာတိပါတ ပြုသေးသလော” ဟု ရဟန်းများက ပြောကြဆိုကြ၏။

ဘုရားရှင်က “သောတာပန်များ ပါဏာတိပါတပြုကြသည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ဟကယ်တော့ ထိုအမျိုးသမီးမှာ လင်ယောက်ျား၏ စကားကို လိုက်နာမည်ဟူသော စိတ်ထားဖြင့် ထိုသို့ လက်နက်တွေ ယူပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဤလက်နက်တွေ ယူသွားပြီး အသက်သတ်မှု ပြုစေလိုသော စိတ်ထား သူ့မှာ မရှိကြောင်း၊ လက်ဝါးပြင်မှာ အနာ မရှိလျှင် အဆိပ်ကို ကိုင်သော်လည်း ထိုအဆိပ်က အစဉ်မလိုက်

မလောင်မြိုက်နိုင်ကြောင်း၊ ထို့အတူ အကုသိုလ်စေတနာ မရှိခြင်းကြောင့် မကောင်းမှု မပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လေး၊ များစသည် ထုတ်ပေးသော်လည်း မကောင်းမှု မည်သည် မဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဤအမိန့်တော်အရ သောတာပန်တို့အား “ကိုယ်တိုင် တိုက်တွန်း၊ ချီးမွမ်း စိတ်တူ” ဆိုသော ပါဏာတိပါတမြောက်ကြောင်း အမှုများ မဖြစ်၊ မပြု၊ တာဝန်အရ၊ ဝတ္တရားအရ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရာ၌ ထိုအမှု ထိုစိတ်ထားများ ကင်းလျက်ရှိကြောင်း ပြ၏။ ဤသို့ ဖြစ်ရသည်မှာလည်း မဂ်၏ အစွမ်းအရဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါ၏။

မဂ်၏ အစွမ်းကြောင့်ဟု ဆိုရာ၌ ယခုပြဆိုမည့် ခုဒ္ဒကပါဌလာ သုတ်တစ်ခု၏ အဖွင့်အဆို ကိုလည်း ရှုပါဦး။ ထိုသုတ်အဖွင့်၌ ဤသောတာပန်အရိယာကား ဘဝံတစ်ပါး၌သော်ပင် မိမိ၏ အရိယာသာဝကအဖြစ် မသိသော်လည်း ဓမ္မတာအားဖြင့်သာလျှင် ပဉ္စာနန္တရိယကံ၊ ဘုရားမှတစ်ပါး ဆရာကို ညွှန်ကြားခြင်း = အညသတ္တာရဒ္ဒေသ၊ ပါဏာတိပါတစသော ကံငါးပါး မပြုကြောင်း မိန့်ဆိုခဲ့၏။ ဤ၌ ဓမ္မတာဆိုသည်မှာ မဂ္ဂါနဘာဝကို ဆိုခြင်းတည်း။ မဂ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဤသို့သော စွမ်းရည်ရှိနေခြင်းတည်း။

ဤအချက် ထင်ရှားစေဖို့ရာ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ (၂၃၇)

၃၈ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

က ဓမ္မတာသိဒ္ဓ အရိယာတို့ ၏ သဘာဝကိုလည်း အကျဉ်းပြဦးမည်။

ကြိုးကြာတို့အား နို့နှင့်ရေ ရောတိုက်လျှင် နို့သာ ဝင်၍ ရေ မဝင်၊ ဤသည်မှာ ယောနိသိဒ္ဓ = အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ပြီးသော သဘာဝတစ်ရပ် ဖြစ်ပါ၏။။

ထို့အတူ အရိယသာဝကသည် ဘဝတစ်ပါး၌သော်လည်း အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပင် သတ္တဝါကို မသတ်တော့၊ သေအရက်ကို မသောက်တော့၊ ထိုအရိယသာဝက၏ ခံတွင်း၌ သေအရက်နှင့် နို့ရည်ရောလျက် **လောင်းဦး**တော့၊ နို့ရည်သာ ဝင်၏၊ သေအရက် မဝင်၊ ဤသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ **ဓမ္မတာသိဒ္ဓ** = အရိယ မဂ် တရား၏ အနုဘော်ကြောင့် ပြီးသော စွမ်းရည်သဘာဝ တစ်ရပ်ပေ တည်း။

ဆိုခဲ့ပြီးသော သောတာပန်တို့၏ ဓမ္မတာသိဒ္ဓ = မဂ္ဂါနုဘာဝ ဖြင့် ပြီးသော စွမ်းရည်ဂုဏ် ရည်တို့ကို သိမြင်ခဲ့ပါက သောတာပန်၏ တာဝန်အရ ဝတ္တရားအရ ဆောက်ရွက်ရသော ကိစ္စများ အကြောင်းပြု၍ ပါဏာတိပါတဖြစ်လေသလော စသော သံသယများ ကင်းနိုင်လောက် ပါပြီ။

အရှင်ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသ

မေးခွန်း အမှတ် (၅)

မိဂါရသူဌေးက ဝိသာခါဒို့ကို စို့-မစို့

“မိဂါရသူဌေးက ချွေးမ ဝိသာခါ၏ နို့ကို စို့+မစို့” ဟူသော ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ ရိပ်သာဆရာတော်၏ မေးခွန်းကို သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးက ဖြေထားသည်မှာ ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။

နေယျတ္ထ-တဲ

ကန့်လန့်ကာအတွင်းမှ နေ၍ တရားနာနေသော မိဂါရ သူဌေးသည် သောတာပန်အဖြစ် ရောက်သွားသောအခါ ကန့်လန့်ကာ မ,လျက် ထွက်လာကာ ချွေးမဝိသာခါ၏ သားမြတ်ကို ပါးစပ်ဖြင့် စုပ်ငုံ၍ “သမီးဟာ ယနေ့ကစပြီး ငါ၏ အမေပဲ” ဟု ဝိသာခါကို အမိအရာ၌ ထားကြောင်း ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ၌ လာရှိတဲ ထိုစကား၌ “သုဏှာယ ထနံ မုခေန ဂဟေတွာ” ဟု လာရှိရာ ပါဠိကို အစွဲပြု၍ အငြင်းပွားခဲ့ကြ၏။ အချို့က “ဘုရားရှေ့မှာ ဤသို့ပြုဖို့ မလျော်၊ သား ကလဲ ခံချင်မည် မဟုတ်” ဟု ယူဆလျက် ဤစကားကို နီတတ္ထ စကား အဖြစ် မယူလိုကြ၊ ထို့ကြောင့် “နို့” ဆိုသည် မှာ ပကတိ “နို့” မဟုတ်၊ “ပညာနို့” ကို ဆိုလိုကြောင်း နေယျတ္ထစကားအဖြစ် ယူလိုကြ၏။

နေယျတ္ထ ဟုတ်ပါ၏လော

“သာဏိကဏ္ဍံ ဥက္ခိပိတွာ အာဂန္ဓာ သုဏှာယ ထနံ မုခေန ဂဟေတွာ “တွံ မေ အဇ္ဇတော ပဋ္ဌာယ မာတာတိ တံ မာတုဋ္ဌာနေ ဌပေသိ” ဤပါဠိ၌ အထက်က မြန်မာလို ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း နေယျတ္ထ အရိပ်အသွင် မထင်ခဲ့ပါပေ။ ထိုအခါက မိဂါရသူဌေးကြီး၏ လှုပ်ရှားပြုမူပြောဆိုပုံကို အရှိအတိုင်း ဖော်ပြသော စကားအဖြစ် ပေါ်လွင်လျက် ရှိပါသည်။ အချို့ ယူဆသကဲ့သို့ ပညာနို့ ဆိုရလောက် အောင်လည်း ထိုသို့ ယူဆဖို့ ပါဠိအသွားက ညွှန်ပြသည်ဆိုဖို့လည်း မလွယ်လှ၊ ပညာနို့ ဖြစ်လျှင် ပညာနို့ဟု အဋ္ဌကထာ တိုက်ရိုက်ပြမည် သာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

နေယျတ္ထမဟုတ်ကြောင်းပြ စကားတစ်ရပ်

နေယျတ္ထ မဟုတ်ကြောင်းကို ညွှန်ပြသည့် စကား တစ်ရပ်လည်း ရှိပါသေး၏။ ၎င်းမှာ “မဟာသေဋ္ဌိ သုဏှာယ ထနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ” ခုသော ပါဠိပင် ဖြစ်ပါပေ၏။ နို့ကို ခံတွင်းဖြင့် စုပ်စို့သည် ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ချွေးမ၏ နို့ကို လွှတ်၍” ဟူသော နောက်စကားကို ဆိုခြင်းဖြစ်ဖို့ ရှိပါ၏။ နို့ကို ပညာဟုယူလျှင် “သုဏှာယ ထနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ” ဟူသော ဤစကားကို ဘယ်သို့ ယူပါမည်နည်း၊ သင့်လျော်စပ်ဟပ်အောင် ယူဖို့ လွယ်လှမည်မထင်ပါ။

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ အဆို မဟုတ်

သို့ဖြစ်လျှင် ဆိုခဲ့ပြီး စကားတွေကို ဘယ်သို့ဆိုမည်နည်း၊ ဤနေရာ၌ ဆက်လက် စဉ်းစားဖွယ်အချက်များ ရှိပါ၏။ ဓမ္မပဒဌကထာ၌ အချို့အဆိုများသည် ထိုထို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရေး အဋ္ဌကထာ အချို့အဆိုများနှင့် ကွဲပြားခြားနားလျက်ရှိရာ အချို့က ထို ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာမှာ အရှင် မဟာဗုဒ္ဓဃောသရေးမဟုတ် ဆိုကြ၏။ ထိုအဆိုတိုင်းဆိုလျှင် ဆိုခဲ့ပြီး ဓမ္မပဒဌကထာအဆိုမှာ အရှင် မဟာဗုဒ္ဓဃောသအဆို မဟုတ်ဟု ဆိုရန် ရှိ၏။ သို့သော် ဓမ္မပဒဌကထာ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ မထေရ်ရေး မဟုတ် ဆိုသော စကားကို အများက လက်မခံကြ။

ဓမ္မပဒဘာဏကတို့ အဆို

အရှင် ဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်ရေး အချို့အဋ္ဌကထာများ၌ပင် အဋ္ဌကထာတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အဆိုမတူ ကွဲပြားသောအရာ၌ ထို အချက်ကို ဆရာအဆို မဟုတ်ကြောင်း၊ ထိုထို ဘာဏကတို့၏ အဆိုဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ ဤ၌လည်း ဆရာအဆို မဟုတ်၊ ဓမ္မပဒဘာဏက တို့အဆို ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ထိုသို့ ဆိုရသည် မှာလည်း ဤဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာနှင့် မတူ ကွဲပြားသော အဆို တစ်မျိုးကို

၄၂ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ၌ တွေ့ရသောကြောင့်တည်း။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ “ဒေသနာပရိယောသာနေ သေဋ္ဌိ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ သာဏီ ဥက္ခိပိတွာ သတ္ထုပါဒေ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ သတ္ထု သန္တိကေယေဝ စ ‘တွံ အဗ္ဗ အဇ္ဇ အာဒိ’ ကတွာ မမ မာတာ’ တိ ဝိသာခံ မာတုဋ္ဌာနေ ဌပေသိ” (အံ၊ ဌ၊ ၁၊ ၃၂၀) ဟု ဆို၏။

ဤအဋ္ဌကထာ၌ကား ကန့်လန့်ကာ မ,ထွက်လာကာ ဝိသာခါ နို့စို့ကြောင်း မလာ၊ ကန့်လန့် ကာ မ,ထွက်လာကာ ဘုရား ခြေတော်တို့ကို ရှိခိုး၍ ဘုရားရှေ့ ဘုရားအထံ၌ပင် “ချစ်သမီး . . . သမီးသည် ယနေ့မှစ၍ ငါ့အမေပဲ” ဟု ဝိသာခါကို အမိအရာ ထားကြောင်းသာ လာ၏။

ဤအဋ္ဌကထာ စကားသည်သာ အငြင်းပွားစရာ အချက်မပါ စောဒနာဖွယ်အဆို မတွေ့ ရသောကြောင့် ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့အဆို ဖြစ်လိမ့်မည်လောဟု တွေးတောယူဆမိပါသတည်း။

အရှင်ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသ

မေးခွန်း အမှတ် (၆)

ဝိသာခါကို ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသည်ဆိုသော
စကားတစ်ရပ်ကို စိစစ်ချက်

ကာမဂုဏ် မှီဝဲစဉ်မှာပင် ငါဘုရားကို မမေ့နဲ့ဟု ဝိသာခါ
အား ဘုရားရှင်က မိန့်တော် မူသည်ဟု ဆိုရာ ထိုအဆိုမှန်ပါသလော
ဟူသော ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော်၏ အမေးကို
သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးက ဤသို့ အဖြေပေးထားပါသည်။

အာဂုမ်လည်း မရှိ

‘ဝိသာခါ ငါဘုရားကို ဘယ်အခါများ မေ့သလဲ? ဤသို့
ဘုရားရှင် မေးတော်မူသည်ကို ‘ကာမဂုဏ် ခံစားပျော်ပါးနေသောအခါ
မေ့ကြောင်း’ လျှောက်ထားသော် ထိုသို့သောအခါ၌ပင် မေ့ဖို့၊
အမှတ်ရဖို့၊ တိုက်တွန်းမိန့်ကြားတော်မူသည်’။ ဤကား အချို့
ပြောနေကြသော စကားတစ်ရပ် ဖြစ်၏။ ထိုစကားကို ငယ်ရွယ်စဉ်
ကပင် ကြားဖူးခဲ့ရာ ကျမ်းဂန်များ၌ စုံစမ်းသော်လည်း ရှာမတွေ့ခဲ့။
ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တစ်ပါးက ထိုအကြောင်းကို ဆရာတော်ကြီး
တစ်ပါး ဟောသံကြား၍ မိမိ ဟောခဲ့ကြောင်း၊ စာမှာ မတွေ့ရ

ကြောင်း၊ ဘယ်မှာ ပါသည်ကို သိလိုကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့၍ တိုက်ရိုက်အဆိုကို မတွေ့ရသော်လည်း အနီးကပ်ဆုံး ထိုသဘော ပါဝင်သော စကားများ တွေ့ရမည်လား ရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့ရ၊ စာတတ်ပေတတ် ဆရာတော်များအား မေးမြန်းကြည့်သော်လည်း မတွေ့ဖူးကြောင်းသာ ဆိုကြပါသည်။ ကျမ်းဂန်မှာ မပါ၊ အပြော အရသာ တွင်ကျယ်နေ သော ထိုစကားကို အမှန်စကား မဟုတ်ဟုသာ ဆိုဖို့ ရှိပါတော့၏။

ယုတ္တိလည်း စမ်းမရ

ဤသို့ အာဂမယုတ္တိအားဖြင့် စမ်းမရသော်လည်း သဘာဝ ယုတ္တိအားဖြင့် စမ်းကြည့်ကြပါစို့၊ 'ကာမဂုဏ် မှီဝဲသောအခါမှာပင် ငါဘုရားကို အောက်မေ့ရမည်ဟု ရှင်တော်မြတ် မိန့်တော်မူသည်' ဟူသော စကားမှာ အာဂုံအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယုတ္တိအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဘယ်ဘက်ကမှ ရှင်းမရသော စကားပင် ဖြစ်ပါသည်။ သာမန်ဝတ္ထု အာရုံတွေပင် စွဲနေလျှင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၏ သက်ရောက်ရာ မဟုတ်၊ ဥပမာ-အလွန်လှပသော မိန်းကလေးရူပါရုံတွင် နစ်ဝင်အောင် မက်မောရှုစားနေသူအဖို့ ဘုရားဂုဏ် အာရုံပြုဖို့ရာ မလွယ်လှ၊ ယခုလို အလွန်စွဲမက်ဖွယ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗအတွေ့ မေထုန်နှင့် ဝဲရာအခါ၌ သတိရဖို့

ဆိုသည်မှာ သာလွန်ခက်ခဲလှပါသည်။

ကာမဂုဏ်နှင့် နေက္ခမ္မက တစ်ဖက်တစ်လမ်း ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ရာ ကာမဂုဏ် ဖြစ်ရာ၌ နေက္ခမ္မ မဝင်သာ၊ နေက္ခမ္မ ဖြစ်နေရာ၌လည်း ကာမဂုဏ် သက်ရောက်နိုင်ရာ အခွင့်မရှိ၊ တစ်ဖက် တစ်လမ်း ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ဘုရားရှင် က ဤသို့ အရာမျိုး၌ မိမိကို မမေ့ဖို့ တိုက်တွန်းသည် ဆိုသည်မှာ အရာမဟုတ်၍ ယုတ္တိမရ ယူဆပါသည်။ ဤ၌ ‘နေက္ခမ္မ’ ဆိုသည်မှာ ကာမမှလွတ်ရာ ဈာန်၊ ဝိပဿနာစသော တရားများကို ဆိုလိုပါသည်။

ပါဠိဖြင့် နှီးနှောကြဦးစို့

ဥပရိပဏ္ဏာသ ဒန္တဘူမိသုတ်၌ ဇယသေနမင်းသားက အစီရဝတသာမဏကို ‘သာသနာတော်၌ မမေ့မလျော့ အားထုတ်နေသော ရဟန်းမှာ သမာဓိရသည်ဆိုသည်မှာ ဟုတ်ပါသလော’ ဟု မေး၏။ ဟုတ်ကြောင်း ဖြေ၏။ ထိုအခါ မင်းသားက တရားဟောဖို့ တောင်းပန်၏။ ကိုရင်က ငြင်းသည်။ ‘ကိုရင်ဟောသော တရား မင်းသား နားလည်လျှင် ကောင်း၏၊ မသိလျှင် ကိုရင် ပင်ပန်းရုံ ရှိမှာပေါ့’၊ ‘သိချင်သိမှာပေါ့ကိုရင်၊ ဟောသာ ဟောပါ’ ဟု လျှောက်သောအခါ ‘ကိုရင်ဟောသော တရားကို သိလျှင်ကောင်း၏။ မသိလျှင်

၄၆ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

အသာနေ၊ ထပ်တွန့်မေးမနေနဲ့၊ ဟု ချည်တုပ်သောအခါ မင်းသားက ငန့်ခံ၏။ ထိုအခါ ကိုရင်က 'ကသိုဏ်း ဤသို့ပွား၊ သမာဓိ ဤသို့ ရလိမ့်မည်။ သမာပတ် ဤသို့ ဝင်စားနိုင်လိမ့်မည်' စသည်ဖြင့် ဟောခဲ့၏။ သူက လက်မခံ၊ 'သာသနာမှာ မမေ့မလျော့ အားထုတ်ကာ သမာဓိရတယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်' ဆိုကာ ထပြန်သွားခဲ့၏။

ကာမသမားက နေက္ခမ္မကို လက်မခံနိုင်

ကိုရင်က သမာဓိဖြစ်ကြောင်း နည်းပေး၏။ နည်းကလည်း နည်းနှင့်၊ သူက ကာမဂုဏ် သမား၊ သူ့စိတ်ထဲမှာ ကာမဂုဏ်တွေက နေရာယူထား၏။ ကာမဂုဏ် လက်ခံသိမ်းသွင်းထားသော သူ့စိတ်က ကယ်မှာ သမာဓိဟူသော နေက္ခမ္မကို လက်ခံနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ထို့ကြောင့် ပင် ငြင်းဆန် ဖွက်ခွာသွားခြင်း ဖြစ်၏။ ကိုရင်က ဤအကြောင်းကို ဟုရားရှင်ထံ သွားလျှောက်ထားသောအခါ ဘုရားရှင်က 'နေက္ခမ္မ ဖြင့်သာ သိနိုင်၊ မြင်နိုင်၊ ရောက်နိုင်သော သမာဓိမျိုးကို ကာမ အလယ်မှာ နေ၊ ကာမဂုဏ်တွေ ခံစား၊ ကာမအကြံတွေ အစားခံနေရ၊ ကာမအပူတွေ အလောင်ခံနေရသော ဇယသေနလို မင်းသားမျိုး သိနိုင်သည်ဆိုသည်မှာ ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်းမဟုတ်ကြောင်း' ဟောတော်မူ၏။

ဤစကားတော်အရ ကာမနယ်သည် နေက္ခမ္မ သက်ရောက်
ရာ မဟုတ်ကြောင်း သိနိုင်သည်ဖြစ်ရာ ဘုရားရှင်က ဝိသာခါအာ၊
ဤသို့ တိုက်တွန်းသည်ဆိုသည်မှာ ယုတ္တိ၊ အာဂမ နှစ်ဌာန မရသော
အပြောတစ်မျိုးဟု ယူဆဖွယ်သာ ဖြစ်ပါပေသတည်း။

ကို နွယ် နိစ္ဆယော ယုတ္တော၊ န ယုတ္တောတိ ဝိစာရယံ၊
ယုတ္တောဟိ စေ မညေယျာသိ၊ ဂဏှ တံ ပဏ္ဍိတော တုဝံ။

(ကို နွယ် - ကို န အယံ) ဤအဆုံးအဖြတ်သည်
သင့်သလော၊ မသင့်သလောဟု စဉ်းစား ဆင်ခြင်လျက် သင့်သည်
ထင်က ပဏ္ဍိတမည်တွင် ဆရာတော်အရှင်သည် ထိုအဆုံးအဖြတ်
ကို လက်ခံပါလေ။

အရှင်ငါ့သေဋ္ဌာဘိဝံသ
ရွှေကျင်

၄၈ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

မေးခွန်း အမှတ် (၇)

နိုင်ငံခြားသား ရဟန်းတော်များ ဒေါ်လာကိစ္စ

နိုင်ငံခြားသား ရဟန်းတော်များနှင့် ဒေါ်လာကိစ္စ အကြောင်းနှင့် စပ်၍ ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်က မေးထားသဖြင့် သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးက ဤသို့ ပြန်လည်မိန့်ကြား ကာ အဖြေပေးထားပါ၏။

နေ့စွဲ ။ ။ ၁၃၅၀၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက်

ဆရာတော် အရှင်ပဏ္ဍိတထံ အလေးထား ရေးသားအပ်ပါ ၏။ ဆရာတော်အရှင် တာဝန် ပေးထားတာ တော်တော်ကြာသွားပါပြီ၊ တကယ်တော့ ဝိနည်းဆရာဆိုသည်မှာ လွယ်ကူလှသည် မဟုတ်၊ တိုက်ရိုက်အဆိုနဲ့ ဆုံးဖြတ်ရသည်မဟုတ်တော့ အဆုံးအဖြတ် မလွယ် သလို ဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာမှာ ဝိနည်း အဆုံးအဖြတ် အခက်ဆုံးဟု မိန့်ဆိုကြ၏။

ထို့ပြင် အာပတ်သင့်တဲ့ဖက် ရှုမြင်ဖို့ရာ မကြိုးစားဖို့၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို ကြည့်ရှုမည်ဟု စိတ်ထားဖို့

အဋ္ဌကထာ မှာခဲ့သည် တစ်ဖြာ၊ ပညာရှိတို့နှင့် တိုင်ပင်နှီးနှော စူးစမ်း ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်ရမည် ဆိုသည့်တစ်ချက်ကို သတိထားမိသော်လည်း ပညာရှိတို့နှင့် နှီးနှောခွင့် မရ၍ ပညာရှိ အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသနှင့်သာ သံသန္ဓနအမှု (နှီးနှောမှု) ပြုရတော့မည် ဖြစ်၍ ဂရုတစိုက် ရှုစား ဆင်ခြင်ပေးပါဟု တိုက်တွန်းရပါ၏။

အထောက်ပါဠိတွေကို ညွှန်းရုံသာ ညွှန်းလိုက်ပါသည်။ တကယ်တော့ အဆုံးအဖြတ် သိဖို့က လိုရင်းဖြစ်ရာ ကြည့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအဖို့တော့ ကျမ်းညွှန်းနဲ့ပင် လုံလောက်ပြီ သဘောရပါ၏။ စာရေးပြီးတာတော့ ကြာပါပြီ။ သို့သော် ကိုယ့်အဆို အားမရသလို ဖြစ်တိုင်း စာတွေကြည့်ရတာ တစ်ကြောင်း၊ တစ်ခြားကိစ္စ များလှတာ တစ်ကြောင်းကြောင့် ကြာသွားရသည်ကို ခွင့်လွှတ်တော်မူရန် တောင်းပန်ရပါသည်။

ကျန်းမာ၍ ချမ်းသာတော် မူပါစေ
အရှင်ဝါသေဋ္ဌာ ဘိဝံသ

နိုင်ငံခြားသား ရဟန်းတော်များနှင့် ဒေါ်လာ

နိုင်ငံခြားသား ရဟန်းတော်များ၌ ဒေါ်လာများ ပါလာရာ 'ထိုဒေါ်လာထဲမှ ဒေါ်လာ တစ်ရာကိုကား မလဲမနေရ၊ ဤနိုင်ငံက ငွေနှင့် လဲလှယ်ရ၏။ ကျန်သော ဒေါ်လာများကိုကား ဘယ်လောက် ရှိသည်ဟု စာရင်းကြေငြာရသည်' ဆို၏။ ထိုသို့ ကြေငြာသည့်အခါ ပါကဲ့အတိုင်း မကြေငြာဘဲ မိမိအကျိုးအမြတ်အတွက် မြှော်လျက် ထိန်ငှက်ချန်ထားတတ်၏။ ဤကိစ္စအတွက် ထိုရဟန်းတော်များ၌ ကယ်လို့ အပြစ်ရှိမည်ကို မေးလျှောက်ခဲ့ကြ၏။ ဤအရာ၌ မိမိအမြင်ကို တင်ပြရပါသည်။

ဤအချက်၌ ထိုရဟန်းတို့သည် မရိုးသောစိတ်ထားဖြင့် လိမ်လည်လှည့်ဖျား ငှက်ထားခြင်းဖြစ်ရာ ထေယျာဝဟာရနှင့် ငြိနေ မည်လော၊ လွေးတောဖွယ်ရာ ဖြစ်နေပါ၏။ 'ထေယျာဝဟာရ' ဆိုသည်မှာ ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးပြုကာ အိမ်နံရံကို ဖောက်ချိုးခြင်း စသည်၊ ချိန်စဉ်းလဲ၊ တင်းစဉ်းလဲ၊ အသပြာစဉ်းလဲ စသည်တို့ဖြင့် လိမ်လည်လှည့်ဖျားလျက် ယူခြင်းဖြစ်၏။ (ဝိ၊ ၄၊ ၁၊ ၃၃၀)

ထိုထေယျာဝဟာရအရာ၌ လိမ်လည်လှည့်ဖျားယူရာဝယ် ပစ္စည်းရှင်က ပေးအပ်သော ပရိစ္စတ္တဘဏ္ဍာ၊ မပေးအပ်သော

ပရပရိဂ္ဂဟိတဘဏ္ဍာဟု နှစ်မျိုးရှိနိုင်၏။ ထိုဘဏ္ဍာနှစ်မျိုးကို လိမ်လည်လှည့်ဖျားယူမှု အစွဲပြု၍ ပါရာဇိက ကျ-မကျ ဆုံးဖြတ်ရ၏။

ပရိစ္စတ္တဘဏ္ဍာ ယူရာ၌ အဆုံးအဖြတ်ကို ဤသို့ သိအပ်၏။ ရှေးက ရဟန်းတစ်ပါး သံဃာ၏ ဆွမ်းကို ဝေဖန်သောအခါ တကယ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို ရည်ညွှန်းလျက် တစ်ပါး ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖို့ကို ပေးပါဟု အခြေအမြစ်မရှိဘဲ မရိုးမသား လိမ်လည်လှည့်ဖျားလျက် ယူခဲ့၏။ နောက် ကုက္ကုစ္စဖြစ်၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားသောအခါ ‘အနာ’တို့ ဘိက္ခု ပါရာဇိကဿ၊ အာပတ္တိ သမ္ပဇနမုသာ ဝါဒေ ပါစိတ္တိယဿ’ ဟု အဆုံးအဖြတ် ပြုတော်မူခဲ့၏။ (ဝိ၊ ၁၊ ၇၃)

ဤ၌ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်လျက် ထိုသူအတွက် ပေးပါဟု လိမ်လည်လှည့်ဖျား တောင်းပါလျက် ပါရာဇိက အာပတ်မသင့်ဆိုသည်မှာ ဥစ္စာရှင်တို့က ပေးသောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း အဋ္ဌကထာ မိန့်ဆိုခဲ့၏။ (ဝိ၊ ၅၊ ၁၊ ၃၃၄)

ဥစ္စာရှင်တို့က ပေးသော ဥစ္စာမှာ ပရိစ္စတ္တဖြစ်၏။ ပရပရိဂ္ဂဟိတ မဟုတ်တော့၊ ထို့ကြောင့် ပါရာဇိက မဖြစ်ရသည်ဟု သိ၊ ပစ္စည်းရှင်တို့က ပေး၍ ပါရာဇိက မကျသော်လည်း လိမ်လည်လှည့်ဖျား ယူသောကြောင့် ဘဏ္ဍာဒေယျကား ဖြစ်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ လူတို့၏ ဥစ္စာကို ဥစ္စာရှင်က ဖြစ်စေ၊ ဥစ္စာရှင် စေခိုင်းအပ်သူ

၅၂ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

အားဖြစ်စေ ပေးလှူအပ်သည်ကို တစ်ပါးရဟန်း၏ အဖို့ကို ပေးပါဦး
ခို၍ယူသောရဟန်းအား ဘဏ္ဍာဒေယျဖြစ်၏ဟု အဋ္ဌကထာ ဆိုအပ်၏။
တစ်ပါးရဟန်း၏ အဖို့ကို ပေးပါဆိုသည်မှာ ထင်ရှားမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
နှိပ်၍ ယူအပ်သောကြောင့် ဘဏ္ဍာဒေယျ ဖြစ်ရ၏။ (ဝိ၊ ၄၊ ၁၊
၃၄၊ သာရတ္ထ၊ ၂၊ ၁၆။)

ဆိုခဲ့ပြီးစကားများအရ ထေယျာဝဟာရအရာ၌ လိမ်လည်
ညွှတ်များရုံသက်သက်ဖြင့် အပြစ် ရောက်သည် မဟုတ်၊ လိမ်လဲ
မိ၊ သူထံမှ ပစ္စည်းလဲ ရယူမှ အပြစ်ရခြင်းဖြစ်၏။ ဆိုခဲ့ပြီး
ဝိငါးခြားရဟန်းတော်များသည် ပစ္စည်းစာရင်း လိမ်ညာခြင်းသာ ပြုကြ
အစိုးရထံမှ ဘာပစ္စည်းကို မှ ရသည်ယူသည် မဟုတ်သောကြောင့်
ရာဇိကဖြင့် စွဲဆိုနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ပစ္စည်းမရ မယူသောကြောင့်ပင်
လိမ်လည်သော်လည်း ဘဏ္ဍာဒေယျဖြင့် မဆိုနိုင်၊ သမ္မဇာန
ဘဝါဒပါစိတ် အာပတ်ပြု၍သာ ဆိုခွင့်ရှိပါတော့၏။ ထို့ပြင် ထို
ည်းအတွက် အကောက်မှန်ပေးဖို့ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက် စသည်
ဝံ့စုံတစ်ရာ မရှိသောကြောင့် သုကံဃာတ စသည်ဖြင့်လဲ စောဒနာ
မရှိပါ။

နေ့စွဲ။ ။ ၁၅.၂.၈၉

ဩဝါဒါစရိယ ပဓာနနာယက အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသထံ
အလေးထား ရေးသားအပ်ပါသည် ဆရာတော်။

ဆရာတော် မေးခဲ့သော ပဌမ ဒေါ်လာပြဿနာကို ဖြေပြီး
နောက် ဒုတိယ ပြဿနာ (၅) ချက် မေးခဲ့ပြန်ပါသည်။ ထိုအမေးကို
လေ့လာရင်း ပဌမအမေးအဖြေကို ပြန်လည် လေ့လာခဲ့မိပြန်ပါသည်။
အရေးကြီးသော အကြောင်းအရာဖြစ်၍ အစိုးရအကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ
ဥပဒေများကိုလည်း လေ့လာခဲ့ပါသည်။ တို့မျှမက ထိုထို ဆရာတော်
များကိုလည်း မေးမြန်းခဲ့ပါ၏။ မေးသမျှ ဆရာတော်အားလုံးကပင်
ပါရာဇိကဖြင့် ဆုံးဖြတ်လိုကြပါသည်။ ယခုဆရာတော်ထံ ပို့လိုက်သော
ဝိနိစ္ဆယ ရခဲ့ပါ၏။ ဤဆရာတော်ထံ တပည့်တော် ပေးခဲ့သည်မှာ
အတော်နောင်ကျ၊ စာတိုက်ကလည်း ကြာသဖြင့် တော်တော်ကြာသွား
ပါသည်။

ဤဆရာတော်၏ အဆုံးအဖြတ်မှာ အတော်ကျန တိကျ
လှသည်ဖြစ်၍ ဗဟုသုတ အများ လည်း ပေးထား၍ မူရင်းအတိုင်း
အပြည့်အစုံ ဆရာတော်ထံ ဆက်ကပ်စေရပါသည်။ ဤမျှ ကြာ
သည်ထိအောင် ဖြစ်ရခြင်းဖြင့် မလေးစားသကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည်ကိုလည်း

၅၄ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ခွင့်လွှတ်စေချင်ပါသည်။ ဆရာတော်နှင့် တစ်နေရာရာမှာ ဆုံမိတွေ့မိ
လျှင်လည်း မိမိအကျိုးအကြောင်း ပြောဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မတွေ့မဆုံ
ရ၍လည်း မပြောဖြစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ပါရာဇိကဟု ဆုံးဖြတ်ဖို့
အရေးကြုံက တပည့်တော်မှာ ဝန်လေးပါ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ပါရာဇိက
မဖြစ်ဖို့ ဖက်က သေချာအောင်လိုက်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်အရှင် ထာဝစဉ် ကျန်းမာချမ်းသာတော်
မူစေကြောင်း ဆုတောင်းလျက် ရှိပါသည်။

ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသတ္ထေရာ
ရွှေကျင်

နေ့စွဲ။ ။ ၁၃၅၀ ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၄ ရက် (၉.၂.၈၉)

ရွှေကျင်ဆရာတော်၊ ကျိတော်ရပ်၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်
ထံ

တပည့်ရီသေစွာ လျှောက်ထားပါသည် ဆရာတော်ဘုရား၊
ဆရာတော်ဘုရားထံမှ ပြာသို လဆန်းတစ်ရက်နေ့စွဲပါ စာကို
ပြာသိုလဆုတ် ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရရှိပါသည်ဘုရား။ ထိုစာ၌
ဆရာတော်ဘုရားက တပည့်အား ပြဿနာမေးခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်
တော်မူသည်ကို တွေ့ရ၍ များစွာဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်မိပါသည်ဘုရား၊
ဆရာတော်ဘုရား၏ မေးမြန်းမှုသည်-

အဒိန္နာဒါနမနုဿဝိဂ္ဂဟဝီတိက္ကမာ ပန သုခုမာ
စိတ္တလဟုကာ၊ တေ သုခုမေနေဝ အာပဇ္ဇတိ၊ သုခုမေမေဝ ရက္ခတိ၊
တဿာ ဝိသေသေန တံဝတ္ထုကံ ကုက္ကုစ္စံ ပုစ္ဆိယမာနော ‘အာပတ္တိ’
တိ အဝတ္တာ သစဿ.....အန္တေဝါသိကော ပဏ္ဍိတော အတ္ထိ၊
တဿ သန္တိကံ ပေသေတဗ္ဗော။ (ဝိ၊ ၄၊ ၁၊ ၂၀၂)

ဟူသော အဋ္ဌကထာ၏ ညွှန်ကြားမှုအရ ဖြစ်နိုင်သည့်အပြင်
တပည့်အား ဝိနိစ္ဆယဉာဏ် ထက်သန်လာစေရန် ချီးမြှောက်ခြင်းလည်း
ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

၅၆ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

တပည့် လူမမယ်ကလေးဘဝက မြစ်ကမ်းနား ရေချိုးရာတွင် မိခင်ကြီးက အောက်မှ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့်ခံကာ သားဖြစ်သူ တပည့်အား ရေကူးသင်ပေးခဲ့ပါသည်ဘုရား၊ ဤအတူပင် ဆရာတော်ဘုရား၏ စီဝရပြဿနာ၊ ဒေါ်လာကဟာပဏပြဿနာ မေးမြန်းချီးမြှောက်ခြင်း ဖြင့် တပည့်သည် ဝိနယဉာဏ် ကွန့်မြူး ဝိနိစ္ဆယ ရေကူးတတ်မြောက် ကော့မှာပဲဟု ဝမ်းမြောက်ရွှင်မြူး ကျေးဇူးအထူး တင်မိပါသည်ဘုရား၊ တပည့်၏ ဖြေကြားလျှောက်ထားလွှာကို ဆရာတော်ဘုရား နှစ်သက် ကြည်ဖြူ အလိုပေါ်ရှိပေါ်မူသည့်အတိုင်း (လက်ခံခြင်း၊ ပယ်စွန့်ခြင်း အမှု) ပြုပေါ်မူနိုင် ပါသည်ဘုရား။

၁။ ။ ‘ယခုခေတ် နိုင်ငံခြားရဟန်းတော်များ မြန်မာပြည်သို့ လာရာ ပါလာသော ဒေါ်လာငွေ များကို မကြေငြာဘဲ ထိန်ဝှက် ချန်ထားပြီးလျှင် မှောင်ခိုဈေး၌ လဲလှယ်’ ၂ ဒုတိယပါရာဇိက အာပတ် သင့်၊ မသင့်’ ဟူသော ပြဿနာကို

ဣမေဟိ စ ပန ဟိဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတေန ဝိနယဓရေန ဝတ္ထုဝိနိစ္ဆယတ္ထံ သန္နိပတိတေ သံဃေ ဩတိဇ္ဈေ ဝတ္ထုသ္မိ စောဒကေန၊ စုဒ္ဒိတကေန စ ဝုတ္တေ ဝတ္တဗ္ဗေ သဟသာ အဝိနိစ္ဆိန္နိတွာဝ ဆ ဌာနာနိ ဩလောကေတဗ္ဗာနိ’ (သိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၂၁၀)

ဟူသော အဋ္ဌကထာ၏ နယူပဒေသနှင့် အညီ ဝတ္ထု၊ မာတိကာ၊ ပဒဘာဇနီ၊ တိကပရိစ္ဆေဒ၊ အန္တရာပတ္တိ၊ အနာပတ္တိတို့ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍ ဆုံးဖြတ်သင့်သည် ထင်ပါသည် ဘုရား။

၂။ ။ ရဟန်းတော်များသည် ဒေါလာငွေတို့ကို (ဒုတိယ ပါရာဇိကမှ လွတ်သည့်) တရားသော နည်းလမ်းဖြင့် နိုင်ငံခြားမှ ရရှိခဲ့ပါလျှင် ထိုရဟန်းတော်က မပေးစွန့်သမျှ (သို့မဟုတ်) ထိုရဟန်းတော် စုတိမကျ (မသေလွန်) သေးသမျှ ဒေါလာငွေများသည်-

အဒိန္နံ နာမ ယံ အဒိန္နံ အနိဿဋ္ဌံ အပရိစ္စတ္တံ ရက္ခိတံ
ဂေါပိတံ မမာယိတံ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ဧတံ အဒိန္နံ နာမ။ (ဝိ၊ ၁၊
၅၇)

ဟူသော ပဒဘာဇနီနှင့်အညီ အာဒါန (အဝဟာရ) ကြိယာ၏ အရံဝတ္ထု မဟုတ်နိုင်ပါ။ ရဟန်းတော်ပိုင် အတ္တပရိဂ္ဂဟိတ၊ သကသန္တကသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဒေါလာငွေကို မှောင်ခိုဈေး၌ ရောင်းချလဲလှယ်၍ ရောင်းဝယ်ဖက် အခြားသူ၏ မြန်မာငွေ၊ မြန်မာပစ္စည်းများကို ရယူရာ၌လည်း ပိုင်ရှင်အချင်းချင်း ကျေကျေနပ်နပ် လဲလှယ်မှုမျိုး ဖြစ်၍ ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပြစ် မရှိနိုင်ပါ။

၅၈ ရွှေတောင်ကုန်းသာ သနားရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

၃။ ။ သို့ရာတွင် အုပ်ချုပ်သူ အာဏာပိုင်တို့က သူငယ်အာဏာ လွမ်းမိုးရာ (တိုင်းပြည်၊ နယ်ပယ်) အတွင်း၌ ဤအရပ်သို့ ဤမျှသော ဒေါ်လာငွေတို့ကို ယူဆောင်လာလျှင် ဤမျှသော အခွန်အတုတ်ကို ပေးဆောင်ရမည် ဟု ဥပဒေအာဏာ ထားရှိပါလျှင် ထိုဥပဒေနှင့်အညီ အခွန် အတုတ်ကို ပေးဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အခွန်အတုတ် မပေးဆောင်ဘဲ အခွန်ထိုက်သည့် ဒေါ်လာငွေများကို အခွန်ကောက်ခံရာ (သုက္ကံဌာန) မှ လွန်မြောက်အောင် ဆောင်ယူသွားပါလျှင် -

တကြ (သုက္ကံဌာန) ပဝိသိတွာ ရာဇဂ္ဂံ ဘဏ္ဍံ ပဉ္စမာသကံ ဝါ အတိရေကပဉ္စမာသကံ ဝါ အဋ္ဌနကံ ထေယျစိတ္တော အာမသတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ဖန္ဒာပေတိ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ ပဌမံ ပါဒံ သုက္ကံဃာတံ အတိက္ကာမေတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ ဒုတိယံ ပါဒံ အတိက္ကာမေတိ၊ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ (ဝိ၊ ၁၊ ၆၄)။ ဟူသော ပါဠိတော်၊

ရာဇဂ္ဂံ ဘဏ္ဍာန္တိ ရာဇာရဟံ (သုက္ကံရဟံ) ဘဏ္ဍံ။ ယတော ရညော ပဉ္စမာသကံ ဝါ အတိရေကပဉ္စမာသကံ ဝါ အဋ္ဌနကံ သုက္ကံ ဒါတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တံ ဘဏ္ဍန္တိ အတ္ထော။ ထေယျစိတ္တောတိ 'ဣတော ရညော သုက္ကံ န ဒဿာမိ' တိ ထေယျစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ တံ ဘဏ္ဍံ အာမသတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ . . . သုက္ကံဌာနပရိစ္ဆေဒံ ဒုတိယံ

ပါဒ် အတိက္ကာမေတိ၊ ပါရာဇိကံ (ဝိ၊ ၄၊ ၁၊ ၃၁၄။) ဟူသော အဋ္ဌကထာတို့နှင့်အညီ ပါရာဇိက၊ ထုလ္လစ္စည်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်တို့ဖြင့် ထိုက်သင့်သလို ဆုံးဖြတ်ရမည်။

သို့သော်လည်း အခွန်အတုတ် မလွတ်ကင်းသည့် ဒေါ်လာငွေများကို အခွန်ကောက်ခံရာ (သုက္ကံဋ္ဌာန) မှ အခွန်မပေးဘဲ လွန်မြောက်သွားတိုင်း ဖော်ပြပါ အာပတ်တို့ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည် မဟုတ်ပါ။ မူခင်းဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာအားလျော်စွာ အာပတ်မှ လွတ်မြောက်နိုင်သော နည်းလမ်းဥပါယ် များလည်း ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (ဝိ၊ ၄၊ ၁၊ ၃၁၅) ၌-

ဂစ္ဆန္တေ ယာနေ ဝါ အဿပိဋ္ဌာဒီသု ဝါ ဌပေတိ 'ဗဟိ နိဟရိဿတိ' တိ၊ နိဟဋ္ဌေပိ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ဘဏ္ဍာဒေယျမ္ပိ န ဟောတိ။ ကသ္မာ? "အတြ ပပိဋ္ဌဿ သုက္ကံ ဂဏှန္တု" တိ ဝုတ္တတ္တာ ဣဒဉ္စ သုက္ကံဋ္ဌာနဿ ဗဟိ ဌိတံ၊ န စ တေ န နိတံ၊ တသ္မာ နေဝ ဘဏ္ဍာဒေယျံ န ပါရာဇိကံ။

အစရှိသဖြင့် မိန့်တော်မူပါသည်။ အခွန်မပေးဘဲ ရှောင်လွှဲရာ၌လည်း-

သုက္ကံ ပရိဟရတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ (ဝိ၊ ၁၊ ၆၄) ဟူသော ပါဠိတော်၊

၆၀ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

သုက္ခံ ပရိဟရတီတိ ဧတ္ထ ဥပစာရံ ဩက္ကမိတွာ ကိဉ္ဇာပိ
ပရိဟရတိ၊ အဝဟာရောယေဝါ တိ ကုရန္တဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊
မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန 'ပရိဟရန္တံ ရာဇပုရိသာ ဝိဟေဋ္ဌန္တီတိ
ကေဝလံ အာဒီနဝံ ဒဿေတွာ ဥပစာရံ ဩက္ကမိတွာ ပရိဟရတော
ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အနောက္ကမိတွာ ပရိဟရတော အနာပတ္တိံ' တိ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ
ပါဠိယာ သမေတိ၊ ဧတ္ထ ဒွိဟိ လေဇျုပါတေဟိ ဥပစာရော
ပရိစ္ဆန္နိတဗ္ဗော။ (ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၃၁၆)

ယူဆော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ။ ဤမှုမင်း၌ 'ဒေါလာငွေတို့ကို ကြေငြာရမည်
ဖြစ်ပါလျက်၊ ကြေငြာရမည်ဟု ဥပဒေရှိပါလျက် မကြေငြာဘဲ
ယူဆောင်သွားခြင်းသည်ပင် ခိုးမှု အဝဟာရ မဖြစ်ပါလော' ဟု
စောဒနာဖွယ် ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံး
တော်က ထိုက်သင့်သော ဒဏ်ငွေကို တပ်ရိုက်သောအခါမှ
ပေးဆောင်ရမည့် ဒဏ်ငွေသည် ရာဇာရဟ ရာဇဒေယျဘဏ္ဍာ ဖြစ်ပါ
သည်။ တရားရုံးတော်က ဒဏ်ငွေ မတပ်ရိုက်မီသော်လည်းကောင်း၊
(သို့မဟုတ်) မတပ်ရိုက်သော်လည်းကောင်း ရာဇာရဟ ရာဇဒေယျ
ဘဏ္ဍာအဖြစ်သို့ မရောက်ပါ။ ထိုသို့ မရောက်လျှင် အဝဟာရ

မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဒဏ်ငွေ တပ်ရိုက်ရာ၌လည်း တရားဥပဒေနှင့် အညီသာ တပ်ရိုက်ရပါမည်။ တရားဥပဒေမဲ့ တပ်ရိုက်ရပါလျှင် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များလည်း ပသယှာဝဟာရ ဖြစ်ပါမည်။

အကယ်၍သာ ရဟန်းတော်သည် ဒေါ်လာငွေများကို ဝိနည်း တရားတော်နှင့်အညီ ကပ္ပိယ ကာရကဖြင့် ခံယူခဲ့၍ ကပ္ပိယက အပ်စပ်သော ဝတ္တုပစ္စည်းကို လဲလှယ်လှူဒါန်းပါလျှင် အပြစ်တစ်စုံ တစ်ရာ မဖြစ်နိုင်ပါဘုရား၊ ဤအဆုံးအဖြတ်ကို

ပါဠိ အဋ္ဌကထဉ္ဇေဝ၊ သာဓိပ္ပာယ်မသေသတော။

ဩဂယု အပ္ပမတ္တေန၊ ကရဏီယော ဝိနိစ္ဆယော။

အာပတ္တိဒဿနဿာဟော၊ န ကတ္တဗ္ဗော ကုဒါစနံ။

ပဿိဿာမိ အနာပတ္တိ-မိတိ ကယိရာထ မာနသံ။

ဟူသော အဋ္ဌကထာ အနုသာသနီ (ဝိ၊ ၄၊ ၁၊ ၃၄၆) နှင့်အညီ လျှောက်ထားတင်သွင်း ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်တစ်ပါး အနေဖြင့်မူ -

အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ (အံ၊ ၁၊ ၆၅-စသည်)

တို့နှင့်အညီ ဥပဒေ မလွတ်ကင်းစသည့် ပြစ်မှုမျိုးကို တစ်စိုး တစ်စိ မပြုမိအောင် ရှောင်ကြဉ်သင့်ပါသည်။ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က -

၆၂ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ဝိနယဝိနိစ္ဆယေ ဟိ အာဂတေ ဂရုကေ ဌာတဗ္ဗံ၊ ဒဿ ဝိနယဓမ္မတာ။
(ဝိ၊ဋ္ဌ၊၁၊၂၇၆) နှင့်အညီ ဂရုက၌ တည်၍ ဆုံးဖြတ်သင့်သည်'ဟု
ယူဆကောင်း ယူဆကြပါလိမ့်မည်။ အရာခပ်သိမ်းဝယ် ဂရုက၌
တည်၍ မဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓါရုံ စည်ရှင်ဆရာတော်ဘုရား
ငယ်ရွယ်စဉ်က ဆုံးဖြတ်တော်မူခဲ့သည့် စောရာဝဟဋ္ဌဝိနိစ္ဆယ
(လက်ရေးမူ) မှ သုံးသပ်ချက်အချို့ကို ဆက်လက်လျှောက်ထား လိုပါ
သည်ဘုရား။

စောရာဝဟဋ္ဌဝိနိစ္ဆယ

၅။ ။ ဤအရာ၌ သူခိုး ခိုးသွားသောပစ္စည်းကို
မူလပိုင်ရှင်နှင့် သူခိုး မည်သူ စိုးပိုင်သည်ကို ရှေးဦးစွာ စိစစ်သင့်၏။
အများအားဖြင့် 'သူခိုးလက်ရောက်ပြီး ပစ္စည်း သူခိုးတစ်ဦး တည်းပိုင်
ဖြစ်ပြီ' ဟု သာမညဆုံးဖြတ် အမှတ်ပြု၏။

အချို့ကလည်း

လူဒဉ္စ ကာသာဝံ အတ္တနော သန္တကံ ကတ္တာ တဿေဝ
ဘိက္ခုနော ဒေဟိ (ဝိ၊ဋ္ဌ၊၁၊၂၆၆)။ ဟု နိရာလယမူလပစ္စည်းရှင်နှင့်
ထေယျစိတ္တကသူခိုး နှစ်ဦးနှစ်ဝ စိတ်အေးကြရန် စီမံသော ဝိနိစ္ဆယ

အဋ္ဌကထာလာဝတ္ထုကို ထောက်ဆ၍ ပစ္စည်းရှင်က အာလယပြတ် ပြီးလျှင် သူခိုးတစ်ဦး တည်းပိုင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။

အချို့ကလည်း...

ဘဏ္ဍာဒေယျန္တိ ဥဘိန္တံ သာလယဘာဝေ သတိ စောရဿ ဝါ သာမိကဿ ဝါ သမ္ပတ္တဿ ကဿစိ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝဒန္တိ-
ဟူသော သာရတ္ထ ဝဒန္တိဝါဒ (သာရတ္ထ၊ ၂၊ ၁၆၄) ကို ထောက်ဆ၍ နှစ်ဦးလုံး အာလယရှိသည့်အရာ နှစ်ဦးပိုင် ဒွိသန္တက နှစ်ဦးလုံး ပြတ်သည့်အရာ အသာမိက ဟု ဆိုကြ၏။ အမှန်ကား-

ဘဏ္ဍာဒေယျန္တိ ဥဘိန္တံ သာလယဘာဝေပိ စောရဿ အဒတွာ သာမိကဿေဝ ဒါတဗ္ဗံ၊ စောရေနာပိ သာမိကဿေဝ ဒါတဗ္ဗတော။ ဟူသော ဝိမတိဋီကာ (၁၊ ၂၀၂)

ဓုရနိက္ခေပံ ကတွာပိ စောရေဟိ အာဟဋ္ဌံ စောဒေတွာ ဂဏှတော အနာပတ္တိတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။ ဟူသော ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ (၁၃၁) တို့နှင့်အညီ

သူခိုးနှင့် ပစ္စည်းရှင် မည်သူကပင် အာလယ ပြတ်စေကာမူ မူလပစ္စည်းရှင်သာ ပိုင်ဆိုင်၏။ ပြန်၍ ယူနိုင်၏။ ပရိဂ္ဂဟိတအားဖြင့် ကား တစ်ဦးဦးက အာလယရှိမူ အာလယရှိသူ၏ ပရိဂ္ဂဟိတ၊ နှစ်ဦးလုံး အာလယရှိမူ နှစ်ဦးပရိဂ္ဂဟိတ ဖြစ်၏။ ၎င်းကို ထေယျစိတ်

၆၄ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ဖြင့် အခြားသူ ယူက ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပြစ်သင့်၏။ နှစ်ဦးလုံး အာလယပြတ်က အပရိဂ္ဂဟိတ ဖြစ်၍ ထေယျစိတ်ဖြင့် တစ်ဆင့်ခိုးသော်လည်း ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပြစ်မရှိ၊ ထေယျစိတ်အတွက် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာ သင့်၏။ ပံသုကူလသညာဖြင့် ယူသော်လည်း ကောင်း၊ မူလဥစ္စာရှင်အား ပြန်ပေးရန် ယူသော်လည်း ကောင်း ယူခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိ၊ ဘဏ္ဍာဒေယျဖြစ်၍ နှစ်ဦးစုံ ဓုရန်ကွေ့ပပြုသည့် အခါမှ ပါရောဇိက အာပတ်သင့်၏။ မူလပစ္စည်းရှင်ကိုယ်တိုင် ပြန်ယူမှုကား အလင်မှား၍ ထေယျစိတ်ဖြင့် ယူလျှင် ဒုက္ကဋ် အာပတ်မှတစ်ပါး အခြားအပြစ် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိ။

၆။ ။ မျေးအခါ မန္တလေးမြို့တော်၌ အရေးတော်ဖြစ်စဉ် သူခိုး ခိုးယူပေါင်နှံထားသော စာကုတ်များကို စာထုပ်ရှင်များက လိုက်၍ ရွေးယူကြရာ ရံကျောင်းက ရာတော်ကြီးက 'ကိုယ့် ပစ္စည်းကို ငွေကုန်ခံပြီး မျှေးနေဖွယ် မရှိ၊ ကွေ့မိသူထံက ပြန်ယူနိုင်ပါသည်' ဟု မိန့်တော်မူသော ဟူ၏။

ငါတို့ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ငယ်ရွယ်စဉ် ရွှေကျင်တိုက်မကြီး၌လည်း ပစ္စည်းများကို သူခိုး ခိုးသွား၍ အများဝိုင်းလိုက်ကြရာ မန္တလေးတောင် ခုလတ်တွင် သူခိုးကို ပစ္စည်းနှင့်

တကွ မိသော်လည်း ‘အတင်းလုယူက ပသယှာဝဟာရ၊ တောင်းယူက အညာတကဝိညတ္တိ ဖြစ်မည်’ ကြောင့်ကြ၍ ဘာမှ မယူ ရန်မမူဘဲ ပြန်လာကြရာ ငါတို့ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ကြီးက ‘ကိုယ့်ပစ္စည်း ဆုံးအောင်ပဲ ကုက္ကုဗ္ဗ လွန်ကဲကြသည်’ ဟူ၍ ပြောလိုက်ရကြောင်း မိန့်တော်မူဖူး၏။

ယခု လျှောက်လွှာပါ ကြိမ်မန်းရိုက်မည့်ဟန် စီမံသော ရဟန်း၊ အလိုတူ၍ ကူညီညာလှိုင်း ဝိုင်းဝန်းပြောဆိုသော ရဟန်းတော် များသည် မူလပစ္စည်းရှင်အား သူပစ္စည်း သူပြန်ရရန် စီမံပေးကြသည် ဖြစ်၍ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်ဆိုင်ရာ ဘာပြစ်သို့မှ မရောက်ကြ။

၇။ ။ လျှောက်ထားတင်သွင်းခဲ့သော စည်ရှင်ဆရာ တော်ဘုရား၏ သုံးသပ်ချက်များကို ထောက်ရှုက အရာရာ၌ အလေး ဖက် တည်ကာ မဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း ထင်ရှားလှပါသည် ဘုရား။

‘ဒါလောက်တောင် လေးချင်ရင် ခေါင်းပေါ်မှာ ကျောက်ခဲ ကြီး တင်ထားပါ’ ဟူသော မြောင်းမြဆရာတော်ကြီးထံမှ တစ်ဆင့် ကြားသိရသည့် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ကြီး၏ မိန့်ခွန်းတော်ကို လည်း နှလုံးသွင်းသင့်သည်ဟု ထင်မြင်ပါသည်ဘုရား။

အထူးအားဖြင့် မန္တလေးမြို့ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီးတိုက်

၆၆ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

အမရပူရကျောင်း ဆရာတော် ဦးဥက္ကံသာဘိဝံသ၏ ဝိမတိစ္ဆေဒနိကျမ်း
သုကံဃာတာဒိ ဝိမတိစ္ဆေဒနိ (နှာ၊ ၁၉၁) ကိုလည်း ကြည့်ရှုသင့်
သည်ဟု ထင်မြင်ပါသည် ဆရာတော်ဘုရား။

ဆရာတော်ဘုရား သက်တော်ရာကျော် ရှည်တော်မူ၍
သာသနာတော်ကြီး ဆက်လက် တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် စောင့်ရှောက်
တော်မူနိုင်ပါစေဘုရား။

တပည့် - အဂ္ဂဉာဏာဘိဝံသ
ဝိသုဒ္ဓါရုံ ရွှေဘုန်းဝန်ကျောင်းတိုက်
အနောက်တောင်မြို့နယ်
မန္တလေး

**သပြေကန် ဆရာတော်ကြီးနှင့်
ဩစတြေးလျမှ အရှင်ပညာသာမိ**

(အရှင်ပညာသာမိနှင့် အရှင်မုနိကတို့ မေး၍ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး ဖြေထားသည်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။)

ဩစတြေးလျမှ အမိမြန်မာပြည်သို့ ခေတ္တပြန်ကြွလာသည့် ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ် သာမှ နာယက အရှင်ပညာသာမိသည် နက်ဖြန် (၁၅.၄.၉၃) နေ့တွင် ပဏ္ဍိတာရာမ ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ကြီးနှင့်အတူ အမေရိက၊ ကနေဒါ၊ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့သို့ ဓမ္မဂုဏ်ရည်ပြ ဓမ္မဒူတခရီး ထွက်ပါ တော့မည်။ အရှင်ပညာသာမိသည် အမေရိက၊ အင်္ဂလန်၊ ဩစတြေးလျ၊ နယူးဇီလန်၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူ၊ နီပေါ၊ သီရိလင်္ကာ စသော နိုင်ငံတို့သို့ ဓမ္မဂုဏ်ရည်ပြ ဓမ္မဒူတခရီး ကြွခဲ့ပေါင်း များလှလေပြီ။ ပြည်ပ၌ ပြည်ပသားတို့အား သတိပဋ္ဌာန် ဓမ္မဂုဏ်ရည်များကို ပြသပေးခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း (၁၀)နှစ်ပင် ကြာခဲ့လေပြီ။ အမိမြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခိုက် သပြေကန်

ဆရာတော်ကြီးအား သူသိလိုသော အချက်များကို မေးလျှောက်လိုခြင်း၊ သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးထံမှ အဆုံးအမဩဝါဒများကို ခံယူလိုခြင်းတို့ကြောင့် သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးထံမှောက်သို့ (၁၄.၄.၉၃) နေ့ ည (၈) နာရီ (၃၀) မိနစ်ခန့်က အရှင်မုနိက (မန္တလေးမှ ချမ်းမြသာစည်ကျောင်းဆရာတော်)၊ စာရေးသူတို့နှင့်အတူ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။

ပုဇွန်တောင်မြို့နယ် ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးတော်မူရာ ‘သာဓုဇနာနန္ဒ’ အမည်ရှိသော စံကျောင်းတော်တံခါးကို ပိတ်ထားလေပြီ။ ထိုကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ အခြားကျောင်းဆောင်တို့၌မူ သံဃာတော်တို့ကို လှမ်းမြင်ရပေ၏။ ထိုသံဃာတော်တို့ထဲမှ ရဟန်းတော် လေးတစ်ပါးက ကြွလာပြီး စံကျောင်းတော်တံခါးကို ဖွင့်ပေးကာ ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးတော်မူရာ စံကျောင်းတော်အပေါ်ထပ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။ အပေါ်ထပ်ရှိ ဆရာတော်ကြီး၏ အခန်းတံခါးကို ပိတ်ထားပြန်လေ၏။ အခန်းတံခါးကို ထိုရဟန်းတော်လေးက (၃/၄) ခါလောက် ခေါက်မှ ဆရာတော်ကြီး တံခါးကို ဖွင့်ပေးလာလေ၏။ ဆရာတော်ကြီးက အခန်းထဲသို့ ကြွလာကြရန် မိန့်တော်မူသဖြင့် အခန်းထဲသို့ ဝင်ကာ ကန်တော့ခဲ့ကြပါ၏။ အရှင်ပညာသာမိက ဆရာတော်ကြီးအား

စာကြည့်မှန်ဘီလူးတစ်ခု၊ ခေါင်းရိတ်စက် တစ်လုံး၊ ကြက်သွန်ဖြူဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် ပြည်ပဖြစ် ဆေးတစ်မျိုးတို့ကို လှူဒါန်းပြီး ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်၏ အလှူဖြစ်သော "Sheaffer" ဘောလ်ပင်တစ်ချောင်းကိုလည်း လှူဒါန်းလိုက်ပါသည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ အခန်းရှိ တံခါးအားလုံးကို ပိတ်ထားလေ၏။ လေအေးစက်ကိုကား ဖွင့်ထားပေ၏။ သို့သော် အခန်းထဲမှာ ကား မအေးလှ၊ အခန်းတွင်းမှာ လှောင်ကာ ပူလျက် ရှိနေလေ၏။ ဆရာတော်ကြီး၏ အသက်ရှူသံမှာ ပြင်းနေ၏။ နှာခေါင်းပိတ်နေလေသည်။ သတိတွေ မေ့မေ့လာလို့ ဦးကျောက်ကြည်ဆေးတွေကို ဆရာဝန်က စားခိုင်းထားလို့ အဲဒီဆေးတွေကြောင့် နှာခေါင်းတွေ ပိတ်နေသည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဆရာတော်ကြီး မျက်နှာတော်မှာ အရင်တစ်ခေါက် ဖူးမြော်ရတုန်းကလောက် လန်းဆန်းမှု မရှိဘဲ ညှိုးနွမ်းနေပါ၏။ သင်္ကြန်တွင်းမို့ လာရောက်ဖူးမြော်ကြသည့် ပရိသတ်တို့အား ဟောရပြောရများသဖြင့် ပင်ပန်းတော်မူနေပုံ ရပါ၏။ ကျန်းကျန်းမာမာ ၀၀ဖြိုးဖြိုးကား ရှိပါ၏။

ဆရာတော်ကြီး၏ အခြေအနေကို အရှင်ပညာသာမိက အကဲခတ်နေလေပြီ။ ဆရာတော်ကြီးက နှုတ်ဆက်စကား မိန့်ကြားပြီးနောက် တိတ်ဆိတ်နေလေ၏။ ထို့ကြောင့် အရှင်ပညာသာမိက သူမေးရန်

၇၀ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

ရည်ရွယ်ခဲ့သော မေးခွန်းတွေကို မေးဖို့ ပါးစပ်ပြင်နေလေပြီ။ ထို့နောက် သူ့နှုတ်မှ မေးခွန်းမေးဖို့ အချိန်တန်ပြီဟု ယူဆကာ လက်အုပ်ချီလိုက် လေ၏။ ဟို့နောက် သူ့နှုတ်မှ မေးခွန်းမေးဖို့ ပြန်ကြားသံ ပေါ်ထွက်လာ ပေသည်။

‘သီရိလင်္ကာမှာ တပည့်တော် နေစဉ်က တွေ့ကြုံခဲ့ရတဲ့ ရေသိမ်ကိစ္စအကြောင်း မေးမြန်း လျှောက်ထားခွင့် ပြုတော်မူပါဘုရား’ တဲ့။

ကျိန်းစက်ရာ ခုတင် ခေါင်းရင်းပိုင်း၏ မြောက်ဘက်တွင် ကပ်လျက်ခင်းထားသည့် သံကုလားထိုင်လေး ပေါ် ထိုင်နေသော ဆရာတော်ကြီးသည် ပြုံးရယ်တော်မူကာ ‘မေးပါ၊ မေးပါ’ ဟု မိန့်တော်မူ၍ ခွင့်ပြုလိုက်သော အခါ အရှင်ပညာသာမိက ဤသို့ မေးလျှောက်လိုက်ပါသည်။

မေး။ ။ ရေသိမ်အတွင်း၊ ကမ္မဝါစာဖတ်သည့်အခါမှာ ရေထဲကို ဆင်းပြီး ဖတ်မှသာ ကံမြောက်ပါသလားဘုရား၊ ရေထဲ မဆင်းဘဲ ရေစပ်မှာ ဖတ်ရင်ကော ကံမမြောက်နိုင်ပါလား ဘုရား။

ဖြေ။ ။ မိုးတွင်းလေးလ ရေရှိနေတဲ့ နေရာမျိုးဆိုရင် ရေထဲဆင်းပြီးလဲ ဖတ်နိုင်ပါတယ်၊ လှေအစရှိတဲ့ အရာဝတ္ထုတစ်ခုခု ပေါ်လည်း ဖတ်နိုင်ပါတယ်၊ မိုးတွင်းလေးလ ရေရှိနေတဲ့ နေရာမျိုး ဆိုရင် ရေထဲ ဆင်းပြီးလဲ ဖတ်နိုင်ပါတယ်၊ လှေအစရှိတဲ့ အရာဝတ္ထု တစ်ခုခုပေါ်လဲ ဖတ်နိုင်ပါတယ်၊ မိုးတွင်းလေးလ ရေရှိတဲ့ မြစ်ချောင်း စတဲ့ နေရာမျိုးဖြစ်ရင် ကမ္မဝါစာဖတ်တဲ့အခါ ရေရှိမနေသော်လည်း အဲဒီမြစ်ချောင်းစသည် ထိုထိုနေရာမှာ နေကာ ဖတ်နိုင်ပါတယ်။

အရှင်ပညာသာမိက မေးသဖြင့် ဆရာတော်ကြီးက ဖြေပြီး သောအခါ သီရိလင်္ကာ၌ သိမ်နုတ်ကိစ္စ ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ်က သီရိ လင်္ကာရဟန်းတော်တို့ ကမ္မဝါစာဖတ်ကြပုံနှင့် စပ်၍ မေးခွန်းတစ်ခုကို အရှင်ပညာသာမိက ထပ်မေးလာပြန်ပါသည်။

၇၂ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

မေး။ ။ သီရိလင်္ကာမှာ သိမ်တိကီဗ္ဗအတွက် ကမ္မဝါစာ ဖတ်ကြတဲ့ သီရိလင်္ကာရဟန်း များဟာ ကမ္မဝါစာကို မတ်တပ်ရပ်ပြီး ဖတ်ကြပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒါကိုရော ဘယ်လို သဘောရပါ သလဲဘုရား။

ဖြေ။ ။ မတ်တပ်ရပ်ပြီး ဖတ်တာကတော့ အကြောင်း မဟုတ်ပါဘူး၊ မတ်တပ်ရပ်ပြီး ဖတ်ဖတ်၊ ထိုင်ပြီး ဖတ်ဖတ် ဌာန်၊ ကရိုဏ်းမှန်ဖို့ကသာ အရေးကြီးပါကယ်။

အရှင်ပညာသာမိသည် သီရိလင်္ကာရဟန်းတော်များ ကမ္မဝါ စာ ဖတ်ပုံကို အားမလို အားမရ ဖြစ်နေပုံပေါ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဤသို့ မေးလျှောက်ပြန်ပါသည်။

မေး။ ။ သီရိလင်္ကာမှာ ရဟန်းတော်များ ကမ္မဝါစာဖတ် တဲ့အခါ ဌာန်၊ ကရိုဏ်းကို အလေးပြုတဲ့သဘော မသက်ရောက်ဘဲ ရိုးရိုးစာဖတ်သလိုနဲ့ ခပ်မြန်မြန် ဖတ်သွားကြပါတယ်။ အဲဒါကိုကော ဘယ်လိုသဘောရပါသလဲ ဘုရား။

ဖြေ။ ။ မြန်မာတို့အနေနဲ့ ဖြည်းဖြည်းဖတ်မှ ဌာန်၊ ကရိုဏ်းကျတယ်လို့ သိနေတာ ဖြစ်ပေမယ့် သီရိလင်္ကာတွေကတော့ သူတို့ရဲ့ သင်္ကေတ၊ သူတို့ရဲ့ သဘာဝနဲ့ မြန်မြန်ဖတ်သော်လဲ ဌာန်၊ ကရိုဏ်း ကျအောင် ဖတ်တာ ဖြစ်မှာပါ။ ဌာန်၊ ကရိုဏ်း ကျတယ်လို့ သိထားမှာ ဖြစ်တာမို့ မှန်ကန်တယ်လို့ပဲ ထင်ပါတယ်။

အရှင်ပညာသာမိသည် နိုင်ငံပေါင်းများစွာသို့ ရောက်ခဲ့လေ သဖြင့် အတွေ့အကြုံတွေ များလှလေ၏။ သူ့စိတ်ထဲတွင် ဘဝင်မကျ ဖြစ်ခဲ့ရသော အကြောင်းအရာတို့ကို ဆရာတော်ကြီးနှင့် တွေ့လျှင် မေးမည်ဟု တေးထားခဲ့ရာ မေးခွင့်ကြုံနေသဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံမှ အတွေ့ အကြုံတစ်ခုကိုလည်း မေးလျှောက်လိုက်ပြန်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ သိမ်သမုတ်တာ တစ်ခုကို တွေ့မိ ပါတယ်ဘုရား၊ သူတို့ သိမ်သမုတ်ပုံက-သိမ်သမုတ်မယ့်နေရာရဲ့ အလယ်ခေါင်မှာ ကျင်းကြီးတစ်ကျင်း တူးထားပါတယ်၊ အဲဒီ ကျင်းကြီးထဲမှာ အိုးကြီးတစ်လုံးထားပြီး အဲဒီအိုးကြီးထဲမှာ ရေထည့်ကာ သိမ်သမုတ်တာ တွေ့ရပါတယ်၊ အဲဒါကိုကော ဘယ်လို သဘောရပါ သလဲဘုရား။

ဖြေ။ ။ ဘေးဖက် တစ်ခြားနေရာထဲမှာ သိမ်နိမိတ်တွေ ရှိနေဦးမှာနဲ့ တူပါတယ်ဟု ဆရာတော်ကြီးက အမိန့်ရှိလိုက်သောအခါ အရှင်ပညာသာမိက ‘မရှိပါဘုရား’ ဟု ဖြေလိုက်ပါသည်။ ‘အဲဒီ သိမ်သမုတ်ပွဲမှာ ဥပညာသာမိ ကိုယ်တိုင်ကော ပါဝင်စုံရပါသလား’ ဟု ဆရာတော်ကြီးက မေးသောအခါ အရှင်ပညာသာမိက ‘အဲဒီလို တော့ မပါခဲ့ပါဘုရား၊ မပါပေမယ့် အဲဒါကိုတော့ သေသေချာချာ သိခဲ့ပါတယ်ဘုရား’ ဟုလျှောက်ထားလေ၏။

ဖြေ။ ။ အဲဒါကတော့ အသိရခက်ပါတယ်။ စာတွေထဲမှာ တော့ မတွေ့မိပါဘူး။ သူတို့ ဘယ်လို အစီအစဉ်၊ ဘယ်လိုအသိ၊ ဘယ်လိုအယူအဆနဲ့ သမုတ်တယ်တော့ မပြောနိုင်ဘူးပေါ့။ မန်လည် ဆရာတော်ကြီး အမိန့်ရှိတယ်လို့ ကြားနာမှတ်သားရဖူးတဲ့၊ ရှေးတုန်းက ရှမ်းပြည်ဖက်က ရဟန်းတော်တွေ ကထိန်ခင်းကြတာလိုလဲ ဖြစ်နေ ပါအုံးမယ်၊ သူတို့ ကထိန်ခင်းကြတဲ့အခါ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးပေါ် တက်ကာ ကမ္မဝါစာ ဖတ်ပြီး ကထိန်ခင်းကြတယ်- တဲ့၊ အခုလဲ ထိုင်းနိုင်ငံက ကိုယ်တော်တွေ သိမ်သမုတ်တာက အဲဒီလို ဖြစ်နေတာ ပေါ့။

မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းမြသာစည်လေဆိပ်အနီးရှိ 'ချမ်းမြသာစည်ကျောင်းတိုက်' တွင် ကျောင်းထိပ်ဖြစ်ပြီး၍ မကြာသေးသော ဆရာတော်လေး အရှင်မုနိက၏ သီမ်ကျောင်း အဆောက် အဦးမှာ ကျဉ်းလျက် ရှိနေလေ၏- တဲ့၊ သူ့သိမ်၌ အတွင်းသိမ်တိုင်နှင့် အပြင်သိမ်တိုင်ဟူ၍ တိုင် (၂) မျိုးဖြင့် ပိုင်းခြားထားသော အပိုင်းအခြား (၂) မျိုး ရှိနေလေ၏။ အပြင်သိမ်တိုင်အထိ အဆောက်အဦးကို တိုးခဲ့၍ ဆောက်လို့ ရနိုင်၊ မရနိုင် သိချင်နေလေ၏။ ပိဋကစာပေ တတ်ကြွမ်းလှသော အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီးထံ ရောက်ခိုက် ဆိုက်ရောက်လာသည့် အခွင့်ကောင်းကို သူသည် လက်လွှတ်မခံလိုပေ၊ ထို့ကြောင့် အရှင်ပညာသာမိ မေးပြီးချိန်ကို စောင့်နေလေ၏။ အရှင်ပညာသာမိ မေးလျှောက်စရာများ ကုန်သွား၍ အရှင်မုနိက မေးဖို့ အလှည့် ရောက်လာလေပြီ။

မေး။ ။ အတွင်းသိမ်တိုင်ကို အပြင်သိမ်တိုင်နားသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး အဆောက်အဦးကို တိုးခဲ့ဆောက်လျှင် ဖြစ်နိုင်ပါသလားဘုရား။

ဖြေ။ ။ ယခင် အုတ်လှေခါးကဲ့သို့ အုတ် ကျောက်

၇၆ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

စသည် ဖြစ်လျှင် ဗဒ္ဒသိမ်ပေါ် ရောက်သော်လဲ ဘူမိဂတိကဖြစ်၍
အပြစ် မရှိ၊ သစ်သား စသည်ဖြစ်လျှင် ဗဒ္ဒသိမ်ပေါ် ရောက်ခြင်း
ကြောင့်ကာ၊ အပြစ်မရှိ။

မေး။ ။ လျှပ်စစ်ဓာတ်ကြိုးတစ်ခုကို သိမ်နိမိတ်အပြင်
ဘက်ကနေ မြေကြီးထဲ မြှုပ်ထား ပြီး သိမ်နိမိတ်အတွင်းသို့ သွယ်ယူရင်
သင့်ပါသလားဘုရား။

ဖြေ။ ။ တချို့က ဘူမိဂတိ (မြေကြီးထဲ မြှုပ်သွယ်ထား
တာ ဖြစ်လို့ မြေကြီးနဲ့ အလားတူပင်) ဖြစ်လို့ သင့်တယ် အယူရှိပြီး
သွယ်ထားကြပါတယ်။ သင့်ဖွယ်ရှိပါတယ်။ တချို့ကတော့ ဤ
အချက်ကို မသင့်ဘူးလို့ အယူရှိနေကြပါတယ်။

မေး။ ။ သိမ်အတွင်းရှိ ကျောင်းဆောင်မှ အုတ်လှေခါး
ဟာ မြေကြီးနှင့် ဆက်စပ်ပြီး သိမ်နိမိတ်အပြင်ဖက်သို့ ထွက်နေရင်
သင့်ပါသလား၊ အပ်ပါသလား။

ဖြေ။ ။ အုတ်လှေခါးက ဘူမိဂတိဖြစ်၍ ဗဒ္ဒသိင်္ဃပေါ်
ရောက်သော်မှ အပြစ်မရှိဟု ဆရာတို့ ဆိုကြ၏။ ဂါမနှင့်စပ်ရာမှာ
ဆိုစရာ မရှိ။

အရှင်ပညာသာမိနှင့် အရှင်မုနိကတို့လည်း မေးချင်တာတွေ
မေးရလို့ အားရကျေနပ်နေကြ ကုန်လေပြီ။ ထိုသို့ အားရကျေနပ်ဖွယ်
ကောင်းလောက်အောင် အဖြေပေးနိုင်တဲ့ ဆရာတော်ကြီး၏ ပညာ
စွမ်းအားနှင့် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ယက်ထက်သန်သန်ဖြင့် လိုလိုလားလား
လေးလေးစားစား ဖြေကြားပေးတော်မူသော ဆရာတော်ကြီး၏
မေတ္တာစွမ်းအား၊ ကရုဏာစွမ်းအားတို့ကို ကြည်ညိုခွင့် ရခဲ့လေပြီ။

အရှင်ပညာသာမိအဖို့ အလွန်အလွန် ရခဲ့သော အခွင့်အရေး
ကောင်း တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏။ နောင်အခါတွင် ဤကဲ့သို့ လွယ်လွယ်ကူကူ
နှင့် အခွင့်ကောင်းရဖို့ နှစ်ပေါင်းမည်မျှ စောင့်စားနေရအုံးမည် မသိ၊
ထို့ကြောင့် သူ့အား သြဝါဒစကား မိန့်ကြားပေးဖို့လည်း လျှောက်ထား
ပြန်လေသည်။

‘အင်း- မဟာစည်ဆရာတော်ကြီးဟာ သူ့ ဝိပဿနာ ရှုနည်း
ကျမ်းကြီးကို ဗုဒ္ဓစကားတွေနှင့် အညီ အခိုင်အမာ တည်ဆောက်သွား
တယ်။’

၇၈ ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်မေး၍

‘ဥပညာသာမိတို့လဲ ဝိနည်းဖက်မှာရော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပြသရာမှာပါ အကောင်းဆုံး ဖြစ် အောင် ကြိုးစားကြပါ။ အကောင်းဆုံး မဖြစ်နိုင်တောင် မမှားအောင်တော့ ဂရုစိုက်ကြပါ။ ရောက်လေ ရာမှာ ပြင်ပဗဟုသုတတွေကိုလဲ ရအောင် ဆည်းပူးကြပါ။ ဝိပဿနာ ရှုနည်းကျမ်း (၂) အုပ်ကိုတော့ ကျေပွန်အောင် လေ့လာသားကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။’

ဆရာတော်ကြီးထံမှ သြဝါဒ ရေစဉ်ရေအေးတို့ကို သောက်သုံးခွင့်ရရှိသော အရှင်ပညာ သာမိသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ခြေတော်အစုံကို ဦးတိုက်ကန်တော့ကာ ပြန်လာခဲ့ရသော်လည်း ဆရာတော်ကြီး၏ အဖြေစကားတို့နှင့် သြဝါဒစကားတို့ကို အမေရိက၊ ကနေဒါ၊ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ် နိုင်ငံတို့သို့ ရောက်သွားသည့်တိုင် သူ့နားထဲတွင် ကြားယောင်နေမည်မှာ မလွဲပါပေ။

သာမဏေကျော်
ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာ

သာမဏေကျော်၏ ထွက်ပြီး စာအုပ်များ

ပဏ္ဍိတာ **ဂမ** ရွှေတောင်ကုန်းသာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော်၏

- ၁။ ပြည်ပဓမ္မဂုဏ်ရည်ပြ ဓမ္မဒူတခရီး
- ၂။ အမေရိက ဓမ္မဒေသနာ
- ၃။ အဆိုအမိန့်များ
- ၄။ လက်လှမ်းမီ သာသနာ
- ၅။ ကိုရင်ဘဝ တစ်လတာ အတွေ့အကြုံ
- ၆။ ရဟန်းတော်တို့အတွက် ဘုရားဥပဒေတော်များ
- ၇။ ပြည်ပဝန်ဆောင် အရှင်မြတ်တို့၏ ဓမ္မဂုဏ်ရည်ပြ အတွေ့အကြုံများ
- ၈။ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး၏ အဆိုအမိန့်များ
- ၉။ ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ
ဆရာတော်မေး၍ သပြေကန် ဆရာတော်ကြီး ဖြေသည်

မဟာစည် ဆရာတော်ကြီး၏

- ၁။ အဆိုအမိန့်များ
- ၂။ ထူးခြားသော အတွေ့အမြင်များ
- ၃။ မဟာစည် ဆရာတော်ကြီး ကိုယ်တိုင်ပြောပြသော
သူ့အကြောင်းနှင့် သူတို့အကြောင်း

ဆက်လက်ထွက်မည့် စာအုပ်များ

မဟာစည် ဆရာတော်ကြီး၏

၁။ ဥပမာ အလင်္ကာ စကားများ

၂။ ပုံဝတ္ထုတို့ဖြင့် ပြောပြသော အဆုံးအမများ

(ပထမ၊ ဒုတိယ နှစ်တွဲ)

၃။ သူတို့ပြောပြသော မဟာစည်ဆရာတော်ကြီး

၄။ မဟာစည် ဆရာတော်ကြီး ပြောပြသော

အရိယာတို့သဘော

၅။ ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်၏

အမေရိက မဗ္ဗဒေသနာ (ဒုတိယအုပ်)

၆။ ပြည်ပယောဂီတို့အား ရွှေတောင်ကုန်း သာသနာ့ရိပ်သာ

ဆရာတော်၏ ဖြေကြားချက်များ

၇။ သာမဏေကျော်၏ ကန်တော့ပန်းများ

